

"Vai drīkstu, paldies un piedod"

Foto - E. Gabranovs

Laimīgu Jauno gadu! Noslēdzoties putēju orķestra "Balvi" (foto) koncertam, ovāciju pavadīts, prāvests Mārtiņš Klušs vēlēja: "...laimi, veselību Jaunais gads lai nes! Spēks un izturība mūs lai ceļā vada, panākumiem bagāts lai jums visiem Jaunais gads!"

Edgars Gabranovs

"Fantastiski – laikā un vietā," šādi skatītāji viennozīmīgi novērtēja putēju orķestra "Balvi" koncertu "Svēti debesīs šo zemi" Otrajos Ziemassvētkos, kas izskanēja Balvu Kultūras un atpūtas centrā. Jāsecina, ka vietā bija arī īpašā viesā tenora Jāņa Kurševa teiktā, ka zālē bija jūtama ārkārtīga jauda, kas vārdiem nav aprakstāma.

Tāpat emocionālo spriedzi paspilgtināja Daugavpils Sv. Pētera ķēdēs draudzes prāvests un Daugavpils dekanāta dekāns Mārtiņš Klušs, kurš, vadot koncertu, atgādināja, ka mīlestība uzveic vardarbību, augstprātību un cilvēku varaskāri: "Gribot vai negribot, apzināties, ka ģimene ir visas sabiedrības pamats. Mums jāpatur prātā trīs vārdi: vai drīkstu, paldies un piedod."

Saksofonu ansambļa virtuozs Arnis Graps pirms pasākuma sprieda, ka koncerts būs patiesi īpašs: "Pats īpašākais, kāds ir bijis mūsu orķestra vēsturē... laikā, kad strādāju mūzikas skolā. Ļoti interesants, skaists un svētīgs." Savukārt Balvu Mūzikas skolas direktors Egons Salmanis, taujāts, kāds ir noskaņojums gada nogalē, uzsvēra, ka viņam katrs koncerts ir īpašs: "2023. gads ir bijis visāds, tomēr katrā gadījumā nav bijis sliktis. Nākotnē raugos ar cerību, ticību un

mīlestību. Visiem novēlu būt vienkāršiem, bet nebūt prastiem. Būt pamatoti lepniem par savu novadu, par sava novada ļaudīm."

Novadnieks Jānis Kurševs pēc koncerta uzsvēra, ka Balvu putēju orķestris ir brīnišķīgs: "Patīkami uzstāties ar mūziķiem, kas ir profesionāļi, kuri ar atdevi un īpašu auru uzbur svētkus, turklāt ne tikai pieklusinātus, bet arī paceļot Dievišķo jaudu, kas šajā Bērnā dus. Mēs nereti gada nogali sagaidām klusu, klusu, mierīgi un maigi, bet patiesībā Bērns ir visjauīgākais visā Visumā. Dievs nācis Bērnā, lai mēs varētu Viņu viegli mīlēt. Nevienu nav tik viegli mīlēt kā mazu zīdaiņi. Grūtāk būtu mīlēt, ja Viņš nāktu ar zibeņiem un pērkoniem. Pirmo reizi uz putēju orķestra koncertu atvedu meitiņas Gabrielu un Elizabeti, kuras pat aizsnaudās. Varēja just, ka viņas smēlās tik milzīgi daudz jaunas informācijas, ka uzreiz *atlūza*. Kā nu ne, tik daudz instrumentu, tik daudz cilvēku! Katru gadu vērtēju ar plus zīmi, – tiem, kuri Dievu mīl, visas lietas, vai tur bišķiņ vieglāk, vai grūtāk, nāk par labu. Ar Balvu novadu man ir dziļa saikne, tāpēc gribas šeit būt biežāk. Arī nākamajā gadā aicina veidot arvien tuvākas attiecības ar Dievu, jo tiešām nedrīkst ieigrimt, tā teikt, 'formalitīnā'. Ja dzīvojam sirds dzīvi, nevis skaļi bļausoties vai kļūstoties: "Re, kā es lūdzos", tad arī apkārt viss sakārtosies."

Īsziņas

Salūts būs!

Gadumijas salūts Balvos, kā informē Balvu novada administrācijas Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Iluta Jaunzeikare, paredzēts pēc svētku uzrunas.

Katru mēnesi – jauna dziesma

Folkloras kopa "Upīte" ir savākusi vairāk nekā 100 kolhoza laikos dziedātās dziesmas. No šīm dziesmām iepļānots vismaz 10 dziesmas atjaunot, dodot tām jaunu skanējumu, bet vēl vismaz 30 dziesmas – kvalitatīvi ierakstīt, lai tās nepazustu, jo šo dziesmu zinātāji paliek vecāki un dziesmas dzied retāk, tiek aizmirstas, līdz izzūd pavisam. Folkloras kopas vadītājs Andris Slišāns informē, ka līdz albuma izdošanai kopa ir nospraudusi mērķi – katru mēneša 21. datumā laist

klajā jaunu dziesmu. 21. novembrī tika prezentēta pirmā dziesma "Kara laukā", bet 21. decembrī – dziesma "Kod it iz balli".

Darbu sāks Bērnu aizsardzības centrs

No janvāra Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai būs jauns nosaukums – Bērnu aizsardzības centrs. Tas tiks veidots par atbalstošu un koordinējošu iestādi bērnu aizsardzības jautājumos, kas pārredzēs iesaistīto institūciju lomas un atbildības bērnu dzīvības un veselības apdraudējuma un to risku situācijās, kā arī veicinās institūciju sadarbību bērnu attīstības risku mazināšanā un bērnu tiesību un interešu nodrošināšanā.

Nākamais laikraksta "Vadugums" numurs iznāks 5. janvārī.

Nākamajā
Vadugumā

● Dzīve, izšķīdināta narkotiku šīrcēs

"Lido, un pasaule plašāka vērsies"

● Salūts Balvos

Vēlējumi gadu mijā

9 771 407 19 840 57

5 2

ISSN 1407-9844

Nedēļas jautājums

Kāds Jums bijis 2023.gads?

Aija Socka

LINDA, dzīvo Susāju pagastā: – Bagāts ar dažādiem skaistiem notikumiem – sirsnīgiem ģimenes izbraucieniem, spilgtiem koncertiem un baudījām lieliskas teātra izrādes. Kā viens no spilgtākajiem notikumiem man bija ar izcilību pabeigta Astroloģijas skola. Bijām čakli un ar viru divatā izremontējām un nosiltinājām savu māju. Jaunajā gadā

visiem novēlu meklēt un atrast skaistus notikumus katrā dienā, ko nesīs Jaunais gads! Lai cik skumīgi notikumi arī nenotiktu, vēl vienmēr meklēt skaistumu ikdienas sīkumos!

AIJA, dzīvo Balvos: – Pārbaudījumu gads vairākās jomās. Nācās pavadīt mūžībā ģimenes cilvēkus un nomainīt darbavietu, bet saka jau, ka grūtības mūs dara tikai stiprākus un spēcīgākus. Ir arī daudz priecīgu notikumu, kuri liecina par to, ka viss labais, ko esam darījuši un darām, atnāk pie mums atpakaļ ar uzviju. Darīsim tikai labo, meklēsim ceļu, kā iepriecināt citus, būsim kopā ar saviem

mīļajiem, veltīsim laiku viens otram, neatliksim to uz vēlāku! Lai līdz ar Jaunā gada atnākšanu mūsos vairojas prieks, miers, labestība un mīlestība!

ANDRIS, dzīvo Upītē: – Darbīgs un bagāts ar jaunumiem un sapņu piepildījumiem. Vērienīgākā lieta, par ko vislielākais prieks, ka izdevās rekonstruēt un atklāt Nemateriālās kultūras mantojuma centra "Upīte" ēku. Prieks, ka šogad kopā ar folkloras kopu "Upīte" izdevās piedalīties Dziesmu svētkos un trijos ārzemju festivālos – Kosovā, Čehijā un Polijā. Prieks, ka izdevās izcelt Ziemeļlatgales ceļu jostīņu audējas un šis darbs tika novērtēts – Ziemeļlatgales ceļu jostīņu aušana tika iekļauta kā nacionālā vērtība Latvijas Nemateriālās kultūras mantojuma sarakstā. Katram novēlu sapņot lielus sapņus, nenobīties un tiekties uz to sasniegšanu.

INGA, dzīvo Rēzeknē: – Ļoti radošs. Latvijas Nacionālajā bibliotēkā lasitveicināšanas programmas noslēguma pasākumā tiku godināta kā Lasišanas vēstnese Latgales reģionā. Biju to astoņu Rēzeknes sieviešu vidū, kuras sumināja pasākumā "Gada sievietē Rēzeknē 2022". Rēzeknes pilsētas Bēmu bibliotēkā bija skatāma mana kaķu kalendāru un pastkaršu

kolekcija. Bibliotekāriem Rēzeknē un Ludzā vadīju medijpratības nodarbības. Pēterim Jurciņam veltītajā literātu konkursā nominācijā "Dzeja" ieguvi 1.vietu. Latvijas Radio raidījumā "Monopols" runāju par dzeju un citām radošām manas dzīves aktualitātēm. Priecē, ka, darbojoties žurnālistikā, intervēju gan radošus Latgales ļaudis, gan sabiedrībā zināmas personas. Lai radošiem un laimīgiem notikumiem piepildīts Jaunais gads!

RENĀRS, dzīvo Rīgā: – Piepildīts ar dažādām pārmaiņām un notikumiem. Pēc piecu gadu studijām Spānijā atgriezies Latvijā. Jūnijā arhibīskaps Zbignevs Stankevičs mani nozīmēja par Rīgas Sv.Jēkaba katedrāles administratoru un Rīgas Metropolijas Romas katoļu kūrijas kancleru. Divi nozīmīgākie notikumi man bija doktorārba aizstāvēšana un virsnieka speciālista kursa absolvēšana Nacionālajā Aizsardzības akadēmijā ar virsleitnanta dienesta pakāpes piešķiršanu un kapelāna specialitātes Latvijas Nacionālajos Bruņotajos spēkos iegūšanu. Pateicos Dievam, jo vienlaikus ir piepildījušies vairāki sapņi, kā arī lūdzu Dieva žēlastību savu jauno pienākumu pildīšanā.

MANA NEDĒĻA

Šis nedēļas spilgtākais notikums bija pūtēju orķestra "Balvi" koncerts Otrajos Ziemassvētkos, kad izbaudīju īpašu gaisotni un spēlēt prieku. Protams, neizpalika uztraukums, tomēr skatītāju ovācijas liecināja, ka viss norit raiti. Tāpat biju patīkami pārsteigts, ka uz koncertu ieradās domubiedri no Rēzeknes motokluba "Lielceļa klaidoņi", turklāt ļoti kuplā skaitā. Jā, viņi atbrauca mani atbalstīt. 2023.gadu uzskatu par veiksmīgu, jo kopā ar motokluba izdevās paceļot pa Eiropu. Ne mazāk grandiozi iespāidi palikuši par aizvadītajiem Dziesmu un deju svētkiem. Lai arī ir skolēnu brīvlaiks, darbs dzen darbu. Īpaši jāgatavojas valsts pušaminstrumentu un sitaminstrumentu spēles konkursam. Gadu miju sagaidīšu mājās Bērzipilī kopā ar ģimeni un draugiem. Visticamāk neizpaliks rasols un citi salāti. Visiem novēlu veselību, jo pārējo var nopirkt par naudu. Kāds būs 2024.gads? Strādāšu ar tādu pašu un ne mazāku atdevi kā līdz šim. Esmu optimists – viss izdosies!

LAURIS IKSTENS, Balvu Mūzikas skolas pedagogs

No vēstulēm

Magones

*Ai, magones, ai, magones!
Deg lūpas tev kā ugunssārtas magones!
Dvēseli projām nes, jā, projām nes
Un atklāj košos sapņos jaunas pašas saules...*

*Ak, Haijalij, ak, Haijalij!
Kā čūska, skūpstot, ieļej indi asinīs.
Tad sadeg sirds, tad sadeg sirds,
Un sapņa sagūstītais pašai dzīvei mirst...*

*Ai, magones, ai, magones!
Kādēļ tik skaistiem ziediem dāvāts tik jauns spēks?
Kur paliek dvēseles, kur dvēseles,
Ko burvju puķe sagūsta un projām nes?*

P.S. 24.decembrī bija dzimšanas diena vienam no ievērojamākajiem latviešu dzejniekiem Jānim Ziemeļniekam. Haijalija ir literārs tēls Jāņa Ziemeļnieka daiļradē, aziātu princese, kas simbolizē atkarību, aizliegto augli un pazudinošu mīlestību. Kā zināms, J. Ziemeļnieks (īstajā uzvārdā 'Krauklis'), kurš 20.gs.20.gados bija viens no populārākajiem latviešu dzejniekiem, neveiksmīgas operācijas un tās izraisītas hroniskas nieru slimības dēļ kļuva atkarīgs no pretsāpju līdzekļiem (tolaik biežāk pieejamais medikaments, kuru parakstīja ārsti, bija opija tinktūra), un savas izjūtas atklāti aprakstīja savā dzejas krājumā "Ētera odējs".

NAURIS GEKIŠS

Nav ievēroti tiesību akti

Revīzijā, vērtējot, vai Rēzeknes valstspilsētas pašvaldības rīcība budžeta un finanšu vadībā ir atbilstoša tiesību

aktiem, secināts, ka tās 2023.gada budžeta izstrādē ir pieļauti vairāki pārkāpumi. Rezultātā Valsts kontrole sniedz negatīvu atzinumu, kā galvenos iemeslus norādot nepietiekamu esošās situācijas izvērtējumu, paļaušanos uz finansējuma pieejamību un budžeta vadības un grāmatvedības uzskaites procesa sadrumstalotību. "Rēzeknes finanšu stabilitāte publiskajā telpā raisīja vairākus jautājumus, tostarp – kurš pie šīs situācijas vainojams un kuram būtu jāuzņemas atbildība? Valsts kontroles revīzijas fokuss bija tieši Rēzeknes atbildība, gan nodrošinot stabilu finanšu vadības "mugurkaulu" – grāmatvedības uzskaiti un kontroli, gan arī nodrošinot tiesību aktiem atbilstošu, caurskatāmu, pamatotās prognozēs un realizējamās iecerēs balstītu budžeta vadību. Revīzijas rezultāti liecina, – tas, lai šāda situācija neatkārtotos, ir pašas Rēzeknes rokās," paveikto Rēzeknes valstspilsētas pašvaldībā vērtē Valsts kontroles padomes locekle Ilze Bādere.

➤ 2023.gada apstiprinātais budžets – bez izdevumiem un resursiem to segšanai vismaz trim mēnešiem, neieplānojot vismaz 8,68 milj. eiro.

➤ Trūkumi grāmatvedības uzskaitē un kontrolē, piem., pārskatā nav uzrādītas iespējamās saistības 13,7 milj. eiro apmērā.

➤ Fakts – šobrīd Rēzeknei nav līguma ar zvērīnātu revidentu par 2023.gada pārskata revīziju.

➤ Siltumenerģijas tarifi – pārskatot tos tikai pēc valsts atbalsta pasākumu beigām, valsts, pēc revidentu aplēsēm, izmaksāja SIA "Rēzeknes siltumtikli"

vismaz par 4,55 milj. eiro vairāk nekā tas būtu bijis pēc tarifa pārskatīšanas.

➤ Trūkumi investīciju projektu vadībā: vispārīgi formulētas vidēja termiņa prioritātes, nepietiekami izvērtēts projektu ekonomiskums un efektivitāte; nepietiekamas darbības projektu prioritizēšanai.

SIGNE ZNOTIŅA-ZNOTA

Pa baltu ceļu pretī Ziemassvētkiem

*Pa baltu ceļu pretī Ziemassvētkiem
Kopā ar tevi es gribētu iet
Cauri zilai krēslai un puteņa vējiem,
Kad plaukst leduspuķes un pārslo sniegs.*

*Es vēlētos kopā ar tevi
Pa baltu pasauli divatā iet
Un ieklausīties, kā vēji
Mums abiem romanci dzied.*

*Kad ar baltiem puteņa spārnjiem
Enģelis debesis klās,
Es visu pateikšu tev bez vārdiem
Un pieglaudīšos tev cieši klāt.*

*Atveroties nama durvīm,
Kad svētku lampiņu gaisma apņems mūs,
Tu pati mirdzēsi tajā kā enģelis burvīgs
Un smiesies par sarmu, kas man uzacīs kūst.*

*Cauri zilai krēslai un puteņa vējiem,
Kad plaukst leduspuķes un pārslo sniegs,
Es kopā ar tevi pretī Ziemassvētkiem
Pa baltu ceļu gribētu iet...*

NAURIS GEKIŠS

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

"Ziemassvētki pagājuši, amatpersonas teica un vēl teiks tautai vēlējumus, bet es tos neklausos, jo no saldās runas, kā saka, paēdis nebūsi. Man no politiķiem gribētos dzirdēt reālus darbus, kas vairo ne tikai viņu, bet arī iedzīvotāju labklājību. Gribētu, lai pagastos ir darbavietas, lai cilvēki var dzīvot laukos, lai katram laucīniekam ir vismaz viens hektārs zemes, bet par šiem jautājumiem neviens nerunā. Un arī, šķiet, neko nedara, lai lauki dzīvotu. Bet politiķi taču ir ievēlēti ar domu, lai tiktos ar iedzīvotājiem, palīdzētu viņiem...", skumji teica lauku iedzīvotājs.

"Ik pa laikam sekoju līdzī politikai gan novadā, gan valstī un mazliet arī ārpus tās robežām. Citreiz, sarunājoties ar kaimiņiem, saprotu, ka viņi neklausās ziņas, lai saglabātu iekšējo mieru. Citādi, ja klausīsies politiķu runās, – krenķi un bezmiegs garantēti. No politiķiem, šķiet, virmo augstprātība un realitātes, kādā dzīvo liela daļa iedzīvotāju, nepārzināšana. Kā, piemēram, var pateikt, ka pases domātas ceļošanai, ka tie, kuri ceļo, var atļauties samaksāt par pasi 60 eiro? Televīzijas raidījumā, kur viesojās mācītājs Kristis Kalniņš, izskanēja, ka, skatoties uz politiķiem, rodas sajūta, ka Latvija ir viņu biznesa organizācija. Arī man, vērojot politiķu darbību, rodas līdzīgas sajūtas," atzina

pensionāre.

"Plašsaziņas līdzekļos lasīju, ka aptaujā par izglītības kvalitāti Latvijā ir būtiski pasliktinājies iedzīvotāju vērtējums. Bet ko citu lai iedzīvotāji atbildētu? Vai ik katrā ģimenē ir bērns vai mazbērns, kurš apmeklē kādu no izglītības iestādēm. Manuprāt, ar katru gadu, šķiet, pasliktinās izglītības kvalitāte un disciplīna skolās. Skolēni ir tie, kuri nosaka toni, bet skolotāji bieži vien ir bezspēcīgi. Skumjākais ir tas, ka neko labāku nedzird arī solām nākotnē," pārdomās dalījās laikraksta lasītāja.

Tas bija šogad

Kaut kur tās pēdas paliek

Gads aizvien ir steidzīgs. Daudzi tā saka, atzīstot, ka nav paspēti izdarīt visus darbus un piepildīt ieceres, kas bija plānotas. Bet tik un tā laiks atstāj pēdas, sava veida nospiedumus, par kuriem priecāties vai arī bēdāties.

Kas paliek aizejošā gada pēdās, jautāju vairākiem žurnālistes darba ikdienā sastaptiem cilvēkiem, kuru vārdi pavīdēja publikācijās šī gada stāstījumos laikrakstā "Vaduguns". Vai viss izdevies, kā gribēts un cerēts?

Cerība nav zudusi

Šogad atkal saasinājās Balvu dzemdību nodaļas pastāvēšanas jautājums. Tas mūspusei uzpeld laiku pa laikam, augstajām amatpersonām vērtējot ekonomisko situāciju un naudas lietas. Uz kādu laiku gan iegūts sirdsmiers, jo dzemdību nodaļa nav slēgta, viss notiek. Arī daktere Sigita Drubiņa laikrakstam apliecināja, ka šīs nodaļas darbības prognoze ir uz jautājuma jau gadus desmit. Īsteno atbildi par tās pastāvēšanu varot sniegt vien veselības ministrs. "Protams, mēs strādājam, kā vajag, viss vajadzīgais ir iegādāts un nodaļa pastāv," teica daktere.

Dzemdību nodaļas atbalstam ieinteresētību izrādīja sabiedriskā organizācija "Gulbenes Rotary klubs", izsakot vēlmi savākt līdzekļus elpināšanas iekārtas iegādei, kas noderētu sarežģītu dzemdību gadījumos jaundzimušajiem. Vai tas ir izdevies, jautājam minētā kluba prezidentei SAULCERĪTEI INDRIČEVAI.

Prezidente atklāja, ka šis mērķis diemžēl nav īstenojies, nav gūta cerētā atsaucība. Viņa teica: "Taču cerība nav atmesta, būs jātiekas ar uzņēmējiem un jārūnā, bet ziedojumi līdz šim nav ienākuši, iedzīvotājiem laikam nav pārliecības, vai dzemdību nodaļu Balvos izdosies saglabāt ilgstoši. Pastāv bažas, ka, mainoties ministriem un politikajai noskaņai, atkal nāksies runāt, vai tāda nodaļa laukos un tālajā pierobežā maz ir vajadzīga. Pagaidām mūsu kontā nauda nav ienākusi un iekārta nav iegādāta."

Aizejošo gadu S.Indričeva vērtē kā visai aktīvu, jo kluba dzīvē iesaistās jaunieši. Viņas vēlējums, lai arī Balvu puses jauniešiem izdodas labi centieni, sasniedzot savus mērķus un atbalstot Ukrainu ar ziedojumiem tās pašreizējā sarežģītajā situācijā. "Mēs noteikti priecātos, ka arī Balvu iedzīvotāji

Foto - no personīgā arhīva

Aktiviste. Saulcerīte Indričeva ir ne tikai sabiedriski darbīga, bet laiku pavada arī ceļojuma maršrutos. Nesen viņa ar draudzeni atgriezies no ceļojuma ar kruīza kuģi. Esot pensijā, viņai tagad ir laiks izbraucieniem, koncertiem un teātra apmeklējumiem tuvākos un tālākos maršrutos. Šādas aktivitātes viņai patīk un sagādā baudījumu.

iesaistītos Rotary kustībā, aktīvi būtu uzņēmēji un iestāžu vadītāji. Arī ar nelielām naudiņām var daudz ko izdarīt," telefonsarunā teica prezidente.

Negribas būt pieaugušai

Foto - no personīgā arhīva

Mākslinieces tvēriens. Sasniegusi pilngadību, Jete mazliet skumji atzīst, ka diemžēl kļūst pieaugusi, bet tas viņu neiepriecina. "Atpakaļceļa vairs nav, bet man negribas steigties būt lielai. Man labāk patīk sava izklaidība un bērnišķība," viņa valšķīgi teica.

Šogad bija prieks ciemoties Lubānā. Vietējie ar lepnumu stāstīja, ka vai katrā mājā viņu pusē dzīvojošs kāds amata meistars. Ne velti Lubānas centrā iekārtota pat Amatu māja, kur cilvēkiem

nākt kopā un darboties. Vasaras pēcpusdienā durvis tur bija vaļā, un, jau ieejot, pārņēma meža plavas sajūta. Smaržoja pēc svaigām puķēm, zālītēm un meijām! Bet telpas stūri bija stelles, un jaunas meitenes auda zaļu paklājiņus. Tā mēs iepazīnāmies ar Jeti, septiņpadsmitgadīgu jauniešu, kura atklāja, ka šī nodarbe ir sava veida bizness, kas ļauj arī nopelnīt. Kā viņai aizritējis gads, vai jauniētes dzīvē kas mainījies?

Jete stāsta, ka vasaras sulīgā smarža viņai joprojām labā atmiņā un reizi pa reizei to atceras joprojām, brienot āra takas. Kā gan to aizmirst, ja mēnešiem strādāts ar augiem, ļaujot sareibt pat galvai. Tagad, ziemas laikā, arī gribētos ko tādu sajūst un paturēt plaukstās. Prieks, ka zaļu paklājiņi joprojām bijuši izteikti pieprasīti, tā ka meitenes sezonā strādājušas no sirds. Noausti, izžāvēti un glīti sapakoti, tie mērojuši pavisam tālus ceļus, lai nokļūtu kaimiņvalstīs – Lietuvā, Igaunijā un vēl tālāk aiz Latvijas. Pieprasījums bijis skaitāms tūkstošos. Vēlā rudenī, kad augu valstība beidz zaļot, izbeidzas arī pirts paklājiņi, un tad Amatu mājā ienāk citu meistarū čaklu roku darinājumi. Jete cer, ka nākamvasar viņa atkal tur darbosies, ja vien, protams, tam atliks laiks. Tagad viņa ir jau pilngadniece, turpina izglīties Latgales Mūzikas un mākslas vidusskolā Rēzeknē. Mācības paņem daudz laika, – jāgatavojas eksāmeņiem, jāraksta teorētiskie darbi, nākamgad būs jāizstāvē diplomdarbs. Tagad viņa daudz vairāk arī glezno, gaida fotosesiju ar pašas darinātajiem džinsu tērpiem. Jete ir radoša meitene, bet par sevi mēdz arī pasmaidīt: "Kur deguns rāda, tur eju. Man nākotne nav vēl izplānota. Biju domājusi par apģērbu dizainu, bet, iespējams, izvēlēšos tomēr citu mākslas virzienu."

Viņa priecājas par visu, ko ikdienā piedzīvo un kas ienāk pašas dzīvē. Būtisks pavērsiens ir sava dzīvokļa iegūšana. Vairs nevajag dzīvot kopmītnēs, līdz ar to kļuvusi daudz nopietnāka pret mācību darbu un, kā pati saka, arī attieksmē pret dzīvi un apkārtējiem cilvēkiem. Ziemassvētkos viņa brauca uz mājām, lai tiktos ar ģimeni un māšas jaundzimušo bērni, bet, sagaidot Jauno gadu, būs kopā ar draudzenēm un izklaidēsies kaut kur Rīgā.

Īsumā

Palielināts finansējums aizdevumiem

Ņemot vērā lauksaimnieku augošo pieprasījumu pēc aizdevumiem ražošanas attīstībai, Zemkopības ministrija ir palielinājusi finansējumu aizdevumu programmas īstenošanai no 27,8 miljoniem eiro līdz 30,4 miljoniem eiro.

Līdz ar izmaiņām noteikumos palielinātas arī aizdevumu maksimālās summas, kas investīciju aizdevumiem ir no 100 000 uz 250 000 eiro, aizdevumiem apgrozāmo līdzekļu iegādei – no 35 000 līdz 50 000 eiro. Palielināta arī maksimālā summa aizdevumiem apbūvētas un neapbūvētas zemes iegādei. Uzskata, ka šo noteikumu grozījumi veicinās iedzīvotāju iesaistīšanos saimnieciskajā darbībā un palielinās finanšu resursu pieejamību saimnieciskās darbības veicējiem lauksaimniecības, lauku attīstības un zivsaimniecības nozarē.

Atbild zemkopības ministrs

Lauksaimnieki satraucas, ka Latvijā aizvien vairāk uz lauksaimniecībā izmantojamām zemēm izvietoti saules paneļi, tostarp labās lauksaimniecības zemēs. Publiskajā apspriešanā nonākušas arī ieceres vēja generatoru parku izbūvei mežos, turklāt vietās, kur ir aizsargājamas dabas teritorijas. Cik lielā apjomā būtu izlietojamas teritorijas šāda veida zaļās enerģijas ieguvei?

Zemkopības ministrs Armands Krauze saka, ka elektroenerģijas mums trūkst, līdz ar to tā jāražo vairāk. Skaidrs, ka kūdru neļaus kurināt, var izmantot vēju, sauli, arī šķeldu, ko pašlaik krāmē kuģos un ved prom uz Skandināvijas valstīm. Latvijā lielajās pilsētās vajadzētu būt termoelektrocenrālēm, kas tiek darbinātas ar šķeldu. Ministrs neuzskata, ka vēja generatoru uzstādīšanai būtu jāizcērt daudz mežu. Ir jau plāns šādus parkus veidot arī jūrā, bet pret to protestē. Ja vēja parks atrodas 20 līdz 25 km no krasta, tas jau ir aiz horizonta. Mežos vēja generatori būs redzami, taču to izvietošanai nepieciešamie laukumi ir nelieli. Tagad valsts daļa kopējā vēja enerģijas projektā aizņem apmēram 10%, pārējais būs pieejams privātiem.

Taču saules paneļu un vēja generatoru uzstādīšana būtu liedzama nacionālas nozīmes lauksaimniecības zemē, kur zemes vērtība ir 60 balles un vairāk. Šādas zemes Latvijā ir apmēram 4% un šāda zeme jāsauglabā tikai un vienīgi lauksaimniecības funkcijai. Saules paneļu uzstādīšana būtu ļaujama zemē, kuras vērtība ir zem 30 ballēm. Ar nosacījumu, – ja zeme ir meliorēta, tad paneļu stiprinājumi nav dziļāki par pusmetru, lai nesabojātu meliorācijas sistēmu. "Nebūtu prāta darbs zemniekiem saules enerģijai liegt izmantot platības, ko ir grūti apstrādāt un kur peļņas nav nekādas. Šis ir arī veids, kā saglabāt lauksaimniecības zemi, protams, ja netiek bojāta meliorācijas sistēma. Tas gan vēl jānosaka likumdošanā," uzskata ministrs.

Izlīdzinās minimālā likme pirmsskolas pedagogiem

Ar 2024.gada 1.janvāri pirmsskolas pedagogu minimālā atalgojuma likme tiek izlīdzināta ar pārējo vispārējās izglītības pedagogu zemāko mēneša darba algas likmi. To paredz ministrijas sagatavotais rīkojuma grozījums. Tas nozīmē, ka palielinās arī pirmsskolas pedagogu minimālā atalgojuma likme par 23%, sasniedzot 1526 eiro mēnesī par 40 stundu darba slodzi nedēļā. Nepieciešamais finansējums pirmsskolas pedagogu darba samaksas izlīdzināšanai iekļauts IZM bāzes izdevumos 2024. – 2026.gadam un atbalstīts Ministru kabineta apstiprinātajā un Saeimā iesniegtajā likumprojektā par 2024.gada valsts budžetu. Lai nodrošinātu Satversmes tiesas lēmuma par pirmsskolas pedagogu zemākās algas likmes izlīdzināšanu ar pārējo vispārējās izglītības pedagogu zemākās mēneša darba algas likmi un nodrošinātu pirmsskolas pedagogu zemākās vienas stundas likmes palielinājumu līdz 9,54 eiro, piešķirtais papildu finansējums sasniedz 16 328 984 eiro apmērā. Pedagogu darba algas likme 2025.gadā sasniegs 1656 eiro.

Bērnu no 1,5 līdz 4 gadu vecumam izglītošanā nodarbināto pedagogu darba samaksa un atalgojuma palielinājums tiek finansēts no pašvaldību budžetiem.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Tiekas bijušie kolēģi

Paldies vārdi pensionētajiem skolotājiem

Decembra vidū Balvu sākumskolā pulcējās pedagogi, kuri savas darba gaitas novada izglītības iestādēs jau ir beiguši. Smaidi, atkalsatikšanās prieks, laba vēlējumi un kopības sajūta – pasākuma raksturojošie vārdi.

Balvu novada Izglītības pārvaldes izglītības darba speciāliste Terēza Čudarkina, uzrunājot klātesošos, atzina, ka šis ir laiks, kad dvēselēs plaukst gaišs prieks: “Mums visiem šodien šis prieks ir trīskāršs – par atnākošajiem Ziemassvētkiem, atkalredzēšanos, gaidāmajām sarunām, kas raisīs atmiņas par darbu, par prieka un gandarījuma mirkļiem un par to, kas rada jums prieku un kā rit jūsu dzīve šodien.”

Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs teica paldies skolotājiem par pasākuma apmeklēšanu un darbu, ko darījuši daudzus, daudzus gadus. “Vai esat kādreiz padomājuši, ko domā jūsu skolēni, kad jūs satiek?” jautāja novada vadītājs, piebilstot, ka katrs no mums atceras savus skolotājus.

Izglītības pārvaldes vadītāja Inese Circene atzina, ka ir paties prieks redzēt pedagogus, kuri ir atraduši laiku, spēku un iespēju ierasties uz tradicionālo tikšanos: “Raugoties jūsu sirds siltajos smaidos, labestīgajos skatienos, vispirms gribu teikt paldies par jūsu darba mūža ieguldījumu, ko esat devuši mūsu bērnu izglītošanā un audzināšanā. Paldies par jūsu izturību, sadarbību, mīlestību pret savu darbu, jo jums kopā ar vecākiem bija uzticēts visdārgākais – rītdiena.” Izglītības pārvaldes vadītāja ar prieku uzsvēra, ka kolēģi joprojām ir enerģiski, gudri un aktīvi, ka ir vajadzīgas pozitīvas domas un emocijas, kā arī, runājot par dažādību un spēju izturēt, atgādināja dzejnieka Imanta Ziedoņa vārdus: “Es kokus kā cilvēkus jūtu. Un tie mani kā koku jūt.” Līdzīgi ir ar cilvēkiem – vieni spēj stāties pretī jauniem izaicinājumiem, izturēt tos, cīnīties, bet citi to nespēj. “Jūs, skolu vadītāji un skolotāji, esat un bijāt tie, kas esat izturējuši, kas esat stājušies pretī jauniem izaicinājumiem. Paldies iestāžu vadītājiem, ka neaizmirstat savus kolēģus, skolotājus, kuri pie jums ir strādājuši,” teica I. Circene. Klātesošajiem viņa vēlēja, lai katrs rīts sākas ar smaidu, labiem darbiem un domām, lai ir prieks par bērniem, mazbērniem un mazmazbērniem un, pats galvenais, lai ir laba jo laba veselība.

Balvu evaņģēliski luteriskās draudzes mācītājs Mārtiņš Vaickovskis atgādināja par garīgajām lietām un to, ka Ziemassvētki ir visgaišākie svētki vistumšākajā laikā: “Šis ir laiks, kad visvairāk vajag spēka un izturības.”

Pasākumā klātesošos uzrunāja izglītības iestāžu vadītāji, pedagogi saņēma daudz paldies vārdus, kā arī dāvanaiņas. Bijušās Briežuciema pamatskolas direktore Lidiņa Ločmele, piemēram, savām bijušajām kolēģēm, skolotājām un visiem pedagogiem novēlēja, lai sudrabs, kas matos, iemirdzas arī sirdīs. Lai dzīves gudrība noder ja ne viņu bijušajiem skolēniem, tad bērniem un mazbērniem. “Pasākums bija ļoti

Pedagogu atkalsatikšanās. Skolotājs, kā atzina ne viens vien savā uzrunā, pārtraucot darba gaitas, nepārstāj būt skolotājs, un skolai veltītie gadi nav novērtējami.

Foto - A. Kirisanovs

tikšanās!” uzsvēra T. Čudarkina.

sirsniņš un jauks,” atzina bijusī direktore. Balvu Valsts ģimnāzijas direktore vietniece audzināšanas jomā Daina Mediniece, uzrunāta pēc pedagogu tikšanās, atzina: “Paldies Izglītības pārvaldei, kas ik gadu organizē šo pasākumu. Redzu, cik priekpilni ir pensionētie skolotāji satiekoties, cik daudz viņiem nozīmē, ka viņus atceras, velta laiku, iepriecina un uzmundrina, ka viņiem pasaka paldies par nesavtīgo darbu. Šis pasākums arī ir lieliska iespēja baudīt vienam otra klātbūtni un aprunāties. No sirds vēlu ikvienam pedagogam veselību un Dieva svētību katrai dienai.”

Ar ko izmērit dzīvi? “Dzīvi nevar izmērit ar aizritējušiem gadiem. To mēra ar sirsnību, labiem draugiem, kolēģiem, tuviem cilvēkiem un visām brīnišķīgajām lietām, kas notiek ar mums. Un šodien notiek viena brīnišķīga lieta – mūsu

Foto - A. Kirisanovs

Joprojām enerģiski.

“Redzot jūsu smaidus, cik esat enerģiski un priecīgi, mazliet ar baltu skaudību raugos uz jums, jo parēķinu gadus, cik man vēl ir jāstrādā,” uzrunājot pedagogus, piebilda Izglītības pārvaldes vadītāja.

Atzinīgi novērtē pedagogu devumu. Mācītājs M. Vaickovskis, runājot par skolotāju darbu, atzina, ka, dodot no sirds, saņemam arī atpakaļ, kas ir viens no garīgajiem principiem, ko Dievs iekārtojis. Tas ir līdzīgi kā fizikā, kur darbojas enerģijas nezūdamības likums.

Foto - A. Kirisanovs

Ziemas prieku vēstneši

Sniegavīri ienāk bērnudārza teritorijā

Bērzkalnes pirmsskolas izglītības iestāde gada nogalē rīkoja akciju “Mūsu sniegavīrs”, aicinot bērnu vecākus radīt sniegavīrus no dažādiem pieejamiem materiāliem.

Bērnudārza kolektīvs, kā stāsta skolotāja GUNTA GRĀMATIŅA, regulāri sadarbojas ar izglītojamo vecākiem, gan organizējot dažādas radošas darbnīcas, gan citādi kopīgi darot estētiski skaistāku apkārtni. Pavasarī, pulcējoties Ģimenes dienā, teritoriju izrotāja ar kopīgi gatavotiem vēja zvaniem, kas vējainākā dienā iepriecina katru garāmgājēju ar brīnišķīgām skaņām. Savukārt decembrī iestādes teritorijā mājvietu rada balti un ne tik balti, apaļi un ne tik apaļi sniegavīri. “Mīļu paldies sakām Sofijas, Mīkusa, Rūdolfā, Agates, Nīka, Reinharda, Rodrigo un Gabriela vecākiem, kuri ir radījuši burvīgus mākslas darbus, lai priecētu visus iestādes apmeklētājus ziemas mēnešos. Baltu, miera pilnu gada nogali un radošu Jauno gadu ikvienā ģimenē!” novēl pirmsskolas iestādes kolektīvs.

Sniegavīri. Tie, nebaudoties ne no lietus, ne vēja, priecēs iestādes apmeklētājus līdz pat pavasarim. Darbu tapšanā izmantoti dažādi katram pieejami materiāli, piemēram, skaidu plāksnes, caurules, riepas, koka dēļi u.c.

Lappusi sagatavoja A. Socka

Foto - no personīgā arhīva

Gads noslēdzies arī svarbumbu cēlājiem

Pasaules čempionātā – pilns medaļu komplekts!

Artūrs Ločmelis

Gluži tāpat kā iepriekšējie, arī šis gads ne tikai Latvijas, bet arī Balvu novada sporta dzīvē paliks atmiņā ar dažādiem notikumiem. Nupat par vēl vienu spilgtu ierakstu mūsu sporta lappusēs parūpējās svarbumbu cēlāji, kuri šomēnes no Pasaules čempionāta Rēzeknē mājup atgriezās ar pilnu medaļu komplektu!

No Balvu novada sportistiem Latvijas izlases sastāvā junioru grupā "U-23" startēja Samanta Sproģe, kura svara kategorijā līdz

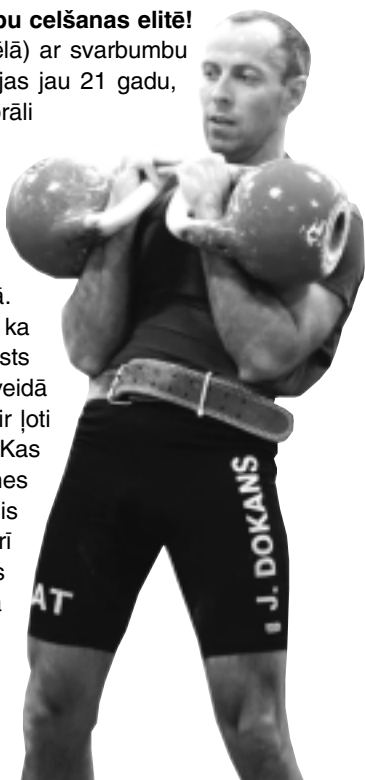
63 kg raušanas vingrinājumā izcīnīja 3.vietu, bet armijas raušanā (vingrinājums 12 minūtes ar neierobežotu roku maiņu) – 2.vietu. Jānis Dokāns profesionāļu grupā (svara kategorijā līdz 73 kg) ieguva divas sudraba medaļas – divcīņā un garajā ciklā. Pieredzējušais svarbumbu cēlājs izcīnīja arī 1.vietu veterānu stafetē grūšanā un 2.vietu garajā ciklā. Savukārt Sergejs Arbužovs veterānu grupā (svara kategorijā līdz 68 kg) ieguva divas zelta medaļas – divcīņā un garajā ciklā, bet armijas raušanā izcīnīja 2.vietu. Kopvērtējumā Latvijas juniori ierindojās 3.vietā, profesionāļi – 2.vietā, bet veterāni palika nepārspēti un izcīnīja 1.vietu.

Jāpiebilst, ka Pasaules čempionātā startēja sportisti no Lietuvas, Igaunijas, Ukrainas, Polijas, Francijas, Vācijas un citām valstīm. Šogad pavasarī Grieķijā notika arī Eiropas čempionāts, kurā svarbumbu cēlšanas pārstāvji no Latvijas ieguva vairākas visa kaluma medaļas. Viena no favorītēm Vecā kontinenta forumā bija neviena cita kā rugājieta S.Sproģe, kura svaru bumbas cilā tikai divus gadus. 16 gadus jaunā sportiste bija pati spēcīgākā un ieguva divas pirmās vietas gan "U-16", gan arī "U-18" vecuma grupās. Turklāt Samanta to visu iespēja, neskatoties uz gūto traumu! "Vispirms "U-16" grupā cēlu 12 kg svarbumbas un noplēsu

plaukstai ādu. Man teica, lai neceļu 16 kg, kas jādara nākamajā – "U-18" – grupā, bet es taču biju Eiropas čempionātā! Kā tas būtu bijis, ja neceltu?! Par spīti visam cēlu sešpadsmitnieci un guvu vēl vienu uzvaru! Kopumā aizvadīto gadu vērtēju kā ļoti produktīvu – ir pietiekami daudz sacensību, kurās var startēt un parādīt savu sniegumu. Arī ikdienā ir diezgan piesātināta – mācības Rugāju vidusskolā, pēc kā seko treniņi, bet līdz vēlam vakaram – nodarbības mūzikas skolā. Turpināšu darboties un mērķēšu uz vēl augstākiem sasniegumiem arī svarbumbu cēšanā!" apņēmības pilna ir Samanta.

Latvija – svarbumbu cēšanas elitē!

Jānis Dokāns (attēlā) ar svarbumbu cēšanu nodarbojas jau 21 gadu, kurš ar diviņubrāli Aināru ir vieni no pirmajiem sporta meistariem svarbumbu cēšanā Latvijā. Viņš gandarīts, ka šobrīd mūsu valsts šajā sporta veidā pasaules kartē ir ļoti augstā vietā. Kas attiecas uz nākotnes plāniem, Jānis stāsta, ka arī turpmāk paredzētas dažāda mēroga sacensības, kurās iespēju robežās piedalīsies arī Balvu novada sportisti.

svarbumbu cēlājiem: pirmajā rindā – Sergejs Arbužovs un Vita Grundule, otrajā rindā no kreisās puses – Ainārs Dokāns, Samanta Sproģe, Rocis Kozlovskis, Jānis Dokāns un Alvis Makejevs.

Ar kausiem un medaļām Latvijas čempionātā.

Decembrī Latvijas čempionāts notika Latvijas čempionāts svarbumbu cēšanā raušanas vingrinājumā. Arī šajās sacensībās Balvu novada sportisti guva augstus panākumus. Sergejs Arbužovs izcīnīja 1.vietu kategorijā "Veterāni" un "Vīrieši" (līdz 68 kg), Samanta Sproģe – 1.vietu kategorijā "Jaunietes" (līdz 63 kg), Jānis Dokāns – 1.vietu kategorijā "Vīrieši" (līdz 73 kg), Alvis Makejevs – 1.vietu kategorijā "Vīrieši" (+95 kg), Rocis Kozlovskis – 1.vietu kategorijā "Jaunieši" un 2.vietu kategorijā "Vīrieši" (līdz 63 kg), bet Vita Grundule – sudraba medaļas vēro 2.vietu kategorijā "Jaunietes" (līdz 58 kg). Kopvērtējumā jauniešu, vīriešu un veterānu grupā Balvu novada sportisti ieguva 3.vietu! Attēlā redzama daļa no Balvu novada

Svētku garšas pieskārieni

Līdz sirds dziļumiem

Jaudīgs priekšnesums. "Tautumeitu" uzstāšanās pārsteidz un iedvesmo.

Sagaidot svētkus, savējos iepriecināja Balvu Profesionālā un vispārizglītojošā vidusskola, aicinot pacilājošu gaisotni baudīt ne vien skolas audzēkņus, bet arī viņu vecākus, darbiniekus un pensionētos skolotājus.

Skolā svētku noskaņa radīta ar māksliniecisku piesitienu veidotiem dekoriem, bet īpašais akcents bija etno mūzikas grupas "Tautumeitas" priekšnesums. Dziedātājas sniedza jaudīgu tautasdziesmu un laikmetīgās

mūzikas sakausējumu, kas iedvesmoja un izstaroja pacilājošu enerģiju. Dziedātājas uzrunāja klausītājus, aicinot dziedāt līdzīgu paust emocijas, ko daļa zālē sēdošo jauniešu arī darīja. Pēc koncerta laikraksta uzrunātie skolēni ar prieku atzina, ka šis priekšnesums viņiem ļoti patīcis. Pateicīga par iespēju atnākt uz skolu, savu bijušo darbavietu, un būt kopā ar citiem bija skolotāja Marita Deņisova. Viņa bija gatava baudīt koncertu kā pārsteigumu, jo šīs grupas uzstāšanos iepriekš nebija klausījusies.

Lai egles klusā cerība

Balvu pensionātā. Dāvāniņas nonāca Viļakas sociālās aprūpes centrā un arī Balvu pensionātā (foto), kur to izdalīšana bija kultūras darbinieces Ingas Smirnovas ziņā. "Rudzupuķe" bija sasaiņojusi 85 krūzītes.

Sieviešu biedrības "Rudzupuķe" rīkotajai akcijai atsaucās plašs atbalsītāju loks, kopīgiem spēkiem sarūpējot aptuveni 100 dāvāniņas, ko biedrības aktivistes nogādāja divām sociāla rakstura iestādēm Balvu novadā.

Biedrības "Rudzupuķe" vadītāja Maruta Paidere stāsta, ka rīkotajā akcijā "Sagādā prieku dāvinot" bija aicinājums sarūpēt vis-

maz pa vienai krāšņai krūzītei, piepildītai ar kādu gardumiņu. Taču kopējo dāvanu klāstu veidoja arī apsveikumi no Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas audzēkņiem un pirmsskolas iestādes "Sienāzītis" bērniem. Dāvanas sarūpēja arī Balvu Novada muzejs, klientu apkalpošanas centrs un vēl virkne iedzīvotāju ar saviem draugiem. Paldies visiem par atsaucību!

Sagatavoja M.Sprudzāne

Galvenais – nenokaut labos sapņus

Ja 2022.gadā pasauli satricināja Putina uzsāktais karš Ukrainā, tad arī 2023.gads turpinājās un joprojām turpinās, neprāta vadīts, tostarp ar nežēlīgo “Hamas” teroristu uzbrukumu Izraēlai. Jāpiekrīt, Ukrainas Republikas Baltas pilsētas vadītāja Sergija Mazura, kurš Balvos parakstīja pilsētu Sadarbības līgumu, teiktajam, ka nevarēja iedomāties, ka 21.gadsimtā kaut kas tāds varētu notikt. Arī mūspusē neizpalika sarežģījumi ar kaimiņvalsti, kad slēdza Vientuļu robežkontroles punktu. Jāsecina, ka neizpalika arī sēru vēstis, kad atvadījāmies no sabiedrībā zināmiem un cienītiem ļaudīm. Diemžēl saraksts ir garš, tomēr nav šaubu, ka pedagogs Lilijs Baune; Tautas teātra režisore, Balvu Goda pilsonē Vaira Resne; ilggadējais Lazdukalna pagasta padomes priekšsēdētājs Ēvalds Stērnietis; ārsts un dzejnieks Andris Tjunitis; pedagogs, dzejniece, sabiedriskā darbiniece Veneranda Andžāne un citi ar smaidu un prieku no mākoņa maliņas noraudzījās, kā baltinaviešu ģimenei piedzima triniši. Tāpat viņi lepojās par katru labi padarītu darbiņu, par Dziesmu un deju svētkiem, par jubilejām, kuru šogad nebija mazums. Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs, septembrī cemojoties Balvu Valsts ģimnāzijā, novēlēja nenokaut labos sapņus. Kā lai viņam nepiekrīt?

Janvāris

2022.gada 2.janvārī mediķi sagaidīja pirmo Balvu novada bērniņu. Tā bija meitenīte, kurai laimīgie vecāki Elizabete un Modris Šīli no Rugāju pagasta Pokratas deva vārdu Keita Solvita. 7.janvārī Briežuciemā svinēja pusgadsimta tautas nama jubileju. Janvāra sākumā Šķilbēnu pagasta Rekovas bibliotēkā atklāja valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru, bet Bērzpils folkloras kopa “Saivenis” ar jubilejas koncertu “Vysi muni gosti beja” nosvinēja 25 gadu darba jubileju. 12.janvāra vakarā Rugāju pagasta Medņos, uz tilta pār Vārnienes upi, notika ceļu satiksmes negadījums, kurā pamatīgi cieta kravas automašīna un nesen uzceltā tilta infrastruktūra. 13.janvārī Veco Jauno gadu sagaidījām kopā ar Balvu krievu biedrību “Razdolje”, kas svinēja 16 gadu jubileju. 14., 15.janvārī Latvijas čempionātā zemledus maksšķerēšanas pirmajā posmā cīnījās 15 komandas. 18.janvārī Upītē prezentēja jauno galda spēli latgaliski “Čipierkstneits”, bet 20.janvārī Medņevas dramatiskais kolektīvs “Savējie” nosvinēja 20.dzimšanas dienu. 27.janvārī Balvu Kultūras un atpūtas centrā svinīgā apbalvošanas ceremonijā “Sporta laureāts 2022” pasniedza divdesmit četras gada balvas, tostarp Pēterim Vancānam par “Mūža ieguldījumu sportā”.

Ezers kā slidotava. Latvijas čempionāta zemledus maksšķerēšanas pirmajā posmā sportisti noķēra 147 kilogramus zivju.

Aprīlis

1.aprīlī (bez jokiem) Baltinavā notika kartupeļu un desu gatavošanas meistardarbnīca. Saskaņā ar Valsts prezidenta un Ordeņa kapitula 4.aprīļa lēmumu par Atzinības krusta kavalieri iecēla novadpētnieci Valentīnu Kašu un SIA “Senda Dz” valdes priekšsēdētāju Dzintru Sprudzāni. 14.aprīlī Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas apkārtnē un pie skolas internāta ārkārtējā incidentā atskanēja šāvieni. 21.aprīlī ar dažādām sportiskām aktivitātēm Balvu Valsts ģimnāzijas sporta laukumā norisinājās “Olimpiskā diena 2023”, bet Balvu Mūzikas skolā – 15.Latgales Jauno pianistu konkurss. 4.aprīlī uz skolotāju streiku Rīgā devās 61 mūspuses izglītības darbinieki. 28.aprīlī apbalvoja konkursā “Mans pastnieks 2022” uzvarētājus, tostarp Ilzi Doru no Baltinavas pasta nodaļas.

Kurš ātrāks? Zaļajā ceturtdienā Viļakas pirmsskolas vecuma bērni sakopēja visus spēkus, lai Zaķu skrējiena laikā pirmie nonāktu finišā.

Februāris

3.februārī Balvu Kultūras un atpūtas centrā sumināja Ziemeļlatgales jauniešu ceremonijā “Jauniešu gada balva 2022”. 7.februārī, sagaidot Balvu pilsētas apaļo 95.gadskārtu, Balvu Novada muzejā notika diskusija par tēmu “Balvi bija, ir un BŪS!”, bet 8.februārī Balvu Centrālajā bibliotēkā atklāja izstādi “Balvi zied”, kas arī bija veltīta Balvu pilsētas 95.jubilejai. Savukārt 9.februārī Balvu Kultūras un atpūtas centrā izskanēja bērnu un jauniešu apsveikums Balviem koncertuzvedumā “Mēs savai pilsētai – skaties, klausies, priecāties!”, bet 11.februārī balveniešus un pilsētas viesus priecēja koncerts “Mana pilsēta gadalaikos rotāta”. 18.februārī Šķilbēnu pagasta Balkanos vairāk nekā trīsdesmit sportisti cīnījās Balvu novada čempionātā distanču slēpošanā. 24.februārī Viļakas kultūras namā Balvu novada izglītības iestāžu audzēkņi tikās “Popielā” un modes skatē. 24.februārī visā Latvijā, tostarp pie bijušās Tilžas internātpamatskolas, notika dažādi pasākumi Ukrainas atbalstam.

Balvu dzimšanas dienu atklāj roņi. Balvu pilsētas pārvaldniece Maruta Castova, atklājot pirmo kopīgo roņu saietu, kas ar aukstumpeldēm iesildīja pilsētas svētku nedēļu, uzdāvināja Balvu karogu.

Maijs

Pirms valsts svētkiem viens no latgaliešu valodas uzrakstiem, kas atradās uz ceļa zīmes, iebraucot no Gulbenes puses, tika aizpūsts ar baltu krāsu. 12.maijā Kubulu kultūras namā Latvijas Zaļo ceļu prezentācijas pasākumā sprieda par velotūrisma mērķiem, bet 13.maijā Balvos atklāja suņu pastaigu un treniņu laukumu “Vilku ieleja”. 17.maijā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests svinēja 158.gadadienu – divkārt nozīmīga šī diena bija Viļakas posteņi, kur Viļakas draudzes prāvests G.Skutels iesvētīja jauno posteņa specializēto transportlīdzekli. 19.maijā ar radošām un izzinošām aktivitātēm aizritēja Balvu Centrālās bibliotēkas dārza svētki “Alise grāmatu zemē”. 20.maijā Viļakā sākās kemperu salidojums, kurā četras dienas pavadīja 280 ekipāžas no Igaunijas, Polijas, Latvijas, Lietuvas un Somijas. 21.maijā, Pasauls nūjošanas dienā, biedrības “Nūjot prieks” vadītāja Inta Ozola noorganizēja pirmo nūjotāju pārgājienu pa “Zaļo ceļu” posmā Kubuli-Žiguri. 26.maijā Balvu novada bērnu un jauniešu radošajā festivālā “Iekrāsojam vasaru” pulcējās gandrīz pustūkstoš dalībnieku. 27.maijā autoorientēšanās sacensībās “Prieka tūrē” startēja deviņas dāmu komandas. 29.maiju Saeimas deputāti noteica kā oficiālu brīvdienu par godu Latvijas hokeja izlases vēsturiskajam panākumam Pasauls čempionāta.

Zirgu parādē. 14.maijā gājiena vadībā brauca Andrejs Klitončiks un Iveta Samanova ar Amerikas rīkstotāju.

Marts

2.martā, Nacionālo partizānu bruņotās pretošanās atceres dienā, Stompaku nomeni apmeklēja Rekasas un Baltinavas vidusskolu audzēkņi. 10.martā pasākumā “Sprēslica” godināja Ziemeļlatgales nevalstiskās organizācijas un to atbalstītājus. 20.martā Balvu Centrālajā bibliotēkā atklāja balvenieša Valtera Kaņepes pirmo izstādi “Fotogrāfijas”. No 21. līdz 25.martam “Latvijas Radio 1” ēterā izskanēja pirmā kriminālromāna latgaliski “Bruoli” (autors Aldis Bukšs) radio iestudējums. 24.martā kultūrvēsturiskajā lauku sētā “Vēršukalns” uz Kūkovas novada folkloras svētkiem “Pulkā eimu, pulkā teku” pulcējās bērnu kolektīvi no Upītes, Ciblas, Viļakas un Baltinavas. 25.martā vienlaikus visos Latvijas novados un pilsētās, kā arī citviet pasaulē pieminēja 74.gadadienu kopš 1949.gada 25.marta deportācijām, kad 42 300 Latvijas ļaudis vardarbīgi deportēja uz Sibīriju. 30.martā zemkopības ministrs Didzis Šmits sveica Latvijas Zemledus maksšķerēšanas sporta komandu, tostarp balvenieti Arturu Balto, kurš Pasauls zemledus maksšķerēšanas čempionātā Igaunijā izcīnīja 3.vietu.

Iesvēta jaunos bunkurus. Nacionālo partizānu bruņotās pretošanās atceres dienas pasākumu laikā Balvos notika arī zinātniskie lasījumi.

Jūnijs

3.jūnijā Viļakas brīvdabas estrādē Viļakas 730-gades pasākumu cikla “Mana sirds Viļakai” un Dziesmu un deju svētku ieskaņas lielkoncertu izdejoja tautasdeju, līnijdeju, Eiropas deju un mūsdienīgu deju kolektīvi. 4.jūnijā Ogrē pūtēju orķestru finālā par Lielo balvu sacentās 14 pūtēju orķestri – IV grūtības pakāpes grupā 1.vietu izcīnīja pūtēju orķestris “Balvi” (vadītājs Egons Salmanis). 10.jūnijā balveniešiem un pilsētas visiem bija iespēja satikt Pasauls hokeja čempionāta bronzas medaļas ieguvēju Oskaru Cibulski. 14.jūnijā Kubulu kultūras namā, pieminot vairāk nekā 15 tūkstošus Latvijas pilsoņu, ko padomju okupācijas režīms izsūtīja uz Sibīriju, atklāja fotoportretu izstādi “Mēs atgriezīamies”. 17.jūnijā Rugājus pieskandināja Latgales novada XVIII Senioru dziesmu un deju festivāls. 22.jūnijā Krišjāņos stāstnieku un teicēju saietā “Grozno kuorta” atklāja grāmatu “Citi zina labāk”. 28.jūnijā Lazdukalna pagasta bibliotēkā atklāja izstādi “Benislavas koris – vecākais Latgalē”.

Dāvana Balviem. 10.jūnijā pēc trīs gadu pārtraukuma Balvus atkal rūcināja “Motociklu vasara”.

17.05 "Globalizācija un mēs.
Deutsche Welle žurnāls".
17.35 "Rāžots Vācijā. *Deutsche Welle* žurnāls".
18.05 "Gaišā piemīnā 4".
Komēdijseriāls.
19.00 "Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas".
19.30 "Dosimies ceļojumā! Japāna, kristieši". Dok. filmu cikls.
19.43 "Dosimies ceļojumā! Japāna, Klotels". Dok. filmu cikls.
19.57 "Dosimies ceļojumā! Japāna porcelāns". Dok. filmu cikls.
20.10 "Neticami ceļojumi ar Saimonu Rīvu". Dok. filmu cikls.
21.10 "Mērdoka noslēpumi 13". Detektīvsariāls.
22.00 "Sauc mani savā vārdā". Drāma.
0.15 "Slepenais aģents Harijs Palmers". Seriāls.
1.05 "Pasaules kausa izcīņa biatlonā". Atk.
2.55 "Pie stūres. *Deutsche Welle* žurnāls".
3.25 "Dosimies ceļojumā! Ķīna, Pērla Baka". Dok. filmu cikls.
3.40 "Zinātnes noslēpumi". Komēdija.
3.50 "LV jaunatklāšanas raidījums *Te!*". Atk.
4.40 "Personība. 100g kultūras". Atk.

LTV 7

5.00 "Vides fakti". Atk.
5.30 "Ceturā studija". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls.
6.30 "Labākais no *Euro maxx*. *Deutsche Welle* žurnāls".
7.00 "Savējie". Seriāls.
7.55 "LV jaunatklāšanas raidījums *Te!*". Atk.
8.45 "Ceturā studija". Atk.
9.15 "Cīvēti latviskais". Atk.
9.45 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk.
10.30 "Pa strauviel". Atk.
11.35 "Aculiecinieks". Atk.
11.55 "Personība. 100g kultūras". Atk.
12.45 "Sirdis". Seriāls.
13.45 "Jaunā enerģija. Vai mēsli glābs pasauli?". Dok. filma.
14.40 "Pie stūres. *Deutsche Welle* žurnāls".
15.10 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls.
15.20 "Pasaules kausa izcīņa biatlonā". Tiešr.

20.45 "Degpunktā 13".
21.10 "Trakie kaimiņi". Seriāls.
21.40 "Legenda par Tarzānu". Piedz. filma.
23.40 "Traumu centrs". Spraiga sižeta filma.
1.25 "Dieva bruņas 3. Misija *Zodiaks*". Piedz.
3.40 "UgunsGrēks 14". Seriāls.
TV3 Life
5.00 "Viņas melo labāk 6". Seriāls.
5.30 "Tīcīgo uzvaras balss". Kristīgā programma.
6.00 "Manas mājas ar IKEA 2". TV šovs.
6.35 "Salauztā". Seriāls.
7.30 "Ievainotie putni". Seriāls.
8.20 "Mani remonta noteikumi 2". Realitātes šovs.
9.25 "UgunsGrēks 10". Seriāls.
11.40 "Slavenības rindiņā 8". Realitātes šovs.
12.35 "Gandrīz ideālas vakariņas 13". Izkl. raid.
13.30 "Grejas anatomija 3". Seriāls.
15.15 "Mantojums". Seriāls.
17.15 "Viss par Stīvu". Komēdija.
19.05 "Aloha". Romantiska komēdija.
21.00 "Džoja". Biogrāfiska drāma.
23.30 "Divāna eksperti". Izklaidējošs raid.
0.30 "Zvani manam aģentam!". Seriāls.

1.20 "Kas gaidāms, kad gaidāms bērns". Romantiska komēdija.
3.25 "Viņas melo labāk 6". Seriāls.
TV24
6.00 "Preses klubs". Atk.
7.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.
8.00 "Ziņu *Top*". Atk.
8.30 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.
9.30 "Dienas personība". Realitātes seriāls.
10.00 "Uz līnijas". Atk.
10.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.
11.00 "Globuss". Atk.
12.00 "Dienas personība". Atk.
12.30 "Uz līnijas". Atk.
13.00 "Preses klubs". Atk.
14.30 "Latvijas labums".
15.30 "Uz līnijas". Atk.
16.00 "Dienas personība". Atk.
16.30 "Ziņu *Top*". Atk.
17.00 "Preses klubs".

TV 3

5.00 "Animācijas seriāls".
5.20 "Zebra 8".
5.35 "Goldbergi 8". Komēdijseriāls.
6.25 "900 sekundes".
8.45 "Kandisa Renuāra 8". Seriāls.
9.50 "Pēdas. Kas paliek pēc tevis? 3".
10.20 "Komisārs Aleks 8". Seriāls.
11.15 "Mani virtuves noslēpumi 6". Realitātes seriāls.
12.30 "SOS: māja nekārtībā". Realitātes seriāls.
13.25 "Neticami aculiecinieku kadri 2". Izkl. raid.
14.20 "Krietnie zagļi". Seriāls.
15.10 "Izmeklētājs Magnūms 3". Seriāls.
16.05 "Randiņš ar likumu 6". Seriāls.
17.00 "80 dienas apkārt zemeslodei". Seriāls.
18.00 "Mūs gads". Dok. filma.
18.10 "Bez tabu".
20.00 "TV3 ziņas".

LTV 1
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Pasaules panorāma". Raid. par ārpolitiku.
6.30 "Rīta *Panorāma*".
8.35 "Mīlas viesulis 18". Seriāls.
9.30 "Sešas māšas". Seriāls.
10.25 "Sirdis". Seriāls.
11.15 "Padingtons". Ģimenes filma.
12.50 "Pavasaris". Atk.
13.40 "Tutas Jaunais gads". Atk.
13.50 "Animācijas filmas".
14.15 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
15.15 "Krustpunktā".
16.15 "Sešas māšas". Seriāls.
17.10 "Mīlas viesulis 18". Seriāls.
18.00 "Dienas ziņas".
18.56 "Ceturā studija".
19.30 "Panorāma".
20.37 "Šodienas jautājums".
21.10 "1:1. Aktuālā intervija".
22.00 "Pēc darba". Dok. filma.
23.00 "Nakts ziņas".
23.35 "Gada notikumu apskats 2023". Atk.
0.55 "Bridžita Bardo". Daudzseriņu biogrāfiska drāma.

1.45 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk.
2.30 "Aculiecinieks". Atk.
2.50 "Te!" Latvijas raidījums. Atk.
3.50 "1000 jūdzes Kambodžā". Atk.
4.20 "1:1. Aktuālā intervija". Atk.
LTV 7
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls.
6.30 "Eiropa fokusā. *Deutsche Welle* žurnāls".
7.00 "Savējie". Seriāls.
8.15 "LV jaunatklāšanas raidījums *Te!*". Atk.
9.10 "Sporta studija. Aizkulises". Atk.
10.10 "Aculiecinieks". Atk.
10.25 "Zemes stāsti". Atk.
10.55 "Spēlmaņu cilts". Atk.
11.55 "Personība. 100g kultūras". Atk.
12.50 "Sirdis". Seriāls.
13.50 "Mērdoka noslēpumi 12". Detektīvsariāls.
16.55 "Asara". Ukrainas mākslinieku teātra izrāde. Atk.
18.05 "Gaišā piemīnā 3". Komēdijseriāls.
19.00 "Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas".
19.30 "Eiro valūtas aizkulises". Dok. filma.
21.10 "Mērdoka noslēpumi 12".

Detektīvsariāls.
22.00 "Vikingi 6". Seriāls.
22.45 "Mežoniņais iecirknis 2". Kriminālsariāls.
23.35 "Pasaules kausa izcīņa biatlonā". Atk.
1.40 "LV jaunatklāšanas raidījums *Te!*". Atk.
2.35 "Sporta studija. Aizkulises". Atk.
3.35 "Personība. 100 g kultūras". Atk.
4.30 "Ivars Pētersons. *Back to the Sixties*". Atk.

TV 3

5.00 "Animācijas seriāls".
5.35 "Goldbergi 8". Komēdijseriāls.
6.25 "900 sekundes".
8.45 "Kandisa Renuāra 8". Seriāls.
9.50 "Pēdas. Kas paliek pēc tevis? 3".
10.20 "Komisārs Aleks 7". Seriāls.
11.15 "Mani virtuves noslēpumi 6". Realitātes seriāls.
12.30 "SOS: māja nekārtībā!". Realitātes seriāls.
13.25 "Neticami aculiecinieku kadri 2". Izkl. raid.
14.20 "Krietnie zagļi". Seriāls.
15.10 "Izmeklētājs Magnūms 3". Seriāls.
16.05 "Randiņš ar likumu 5". Seriāls.
17.00 "80 dienas apkārt zemeslodei". Seriāls.
18.00 "TV3 ziņas isumā".
18.10 "Labākā garša". Izklaidējošs raidījums.
19.10 "Bez tabu".
20.00 "TV3 ziņas".
20.45 "Degpunktā 14".
21.10 "Trakie kaimiņi". Seriāls.
21.40 "Drifts: nozieguma partneri". Seriāls.
22.40 "Spožie prāti 3". Detektīvsariāls.
23.50 "Horizonta līnija". Piedz. filma.

1.25 "Elenas spēle 4". TV šovs.
2.10 "Kobra 11-10". Seriāls.
3.10 "UgunsGrēks 14". Seriāls.
TV3 Life
5.00 "Viņas melo labāk 6". Seriāls.
5.30 "Tīcīgo uzvaras balss". Kristīgā programma.
6.00 "Manas mājas ar IKEA 2". TV šovs.
6.35 "Salauztā". Seriāls.
7.30 "Ievainotie putni". Seriāls.
8.35 "Mani remonta noteikumi".

ReTV

5.00 "Nedēļa Latvijā". Atk.
5.30 "Izšķirtspeja".
6.25 "Āzija 360".
6.50 "Māmiņu sarunas kopā ar Gundegu Rozi".
7.45 "Latvijas sakrālais mantojums".

8.15 "Jersika records hronikas".
9.00 "Skats no Ventspils".
9.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
10.15 "Tavs mūzikas avots".
10.50 "Skats no Ventspils".
11.25 "Āzija 360".
12.00 "Izšķirtspeja".
13.00 "Dabas spēks".
13.30 "Tiksimies stacijā! 2".
14.00 "Māmiņu sarunas kopā ar Gundegu Rozi".
15.00 "ReTV ziņas trijos".
15.30 "Zīnkāriņais Čekurs".
16.00 "Latvijas stāsti".
16.30 "Skats no Ventspils".
17.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
18.15 "Spried ar *Delfi*".
19.00 "ReTV ziņas septiņos".
19.15 "Ēdienkarte".
19.50 "Limbāžu novads rada un dara".

TV24

6.00 "Ziņu *Top*. Gada apskats". Atk.
7.00 "Preses klubs". Atk.
8.30 "Naudas cena". Atk.
9.30 "Dienas personība".
10.00 "Nacionālo interešu klubs". Atk.
11.00 "Kārtības rullis". Atk.
12.30 "Dienas personība". Atk.
13.00 "Kur tas suns aprakts?". Atk.
14.00 "Naudas cena". Atk.
15.00 "Dr. Apinis". Atk.
16.00 "Dienas personība". Atk.
16.30 "Ziņu *Top*".
17.00 "Preses klubs".
18.30 "Uz līnijas".
19.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā".
20.00 "Vēlais ar Streipu".
20.30 "Ziņu *Top*". Atk.
21.00 "Kur tas suns aprakts?".
22.00 "Uz līnijas". Atk.
22.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.
23.00 "Preses klubs". Atk.
0.30 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.
1.30 "Kur tas suns aprakts?". Atk.
2.30 "Preses klubs". Atk.
4.00 "Uz līnijas". Atk.
4.30 "Ziņu *Top*". Atk.
5.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.

Gadumijas balle.
Kāda dāma saka citai viesnā:

– *Man šķiet, mēs jau vienreiz esam bijušas kopā vienā gadumijas ballē, pirms divpadsmit gadiem.*

Uzrunātā:
– *Vai tiešām? Es jūs neatceros.*

Dāma:
– *Zināt, sejas es arī slīkti atceros. Toties kļētas gan labi.*

Ieteikums mājasim-niecem: gadumijas svētkos galdam paredzētajos salātos nevajag līkt grauzdīņus, tie skrāpē seju.

Jūlijs

1.jūlijā Naudaskalna Tautas namā aizvadīts starpnovadu vokālo ansambļu sadziedāšanās pasākums "Dziesma vasarai – 2023". 11.jūlijā Viļakā atklāja 7.starptautisko glezniecības plenēru "Valdis Bušs 2023". No 12. līdz 16.jūlijam aizvadījām Balvu novada svētkus (otrajos pašvaldības darbinieku sporta spēlēs uzvaras laurus plūca Balvu pārvalde). 14.jūlijā Baltinavā notika netradicionālās zemnieku saimniecību un saimniecību apvienību sporta spēles. 19.jūlijā, sākot svinēt Viļakas pilsētas 730 gadu jubileju, pie Viļakas evaņģēliski luteriskās baznīcas atklāja jaunu vides objektu – grāmatu. 22.jūlijā Bērzpils pagasta "Tabakovā" pulcējās sportisti no visas Latvijas, lai startētu pirmajās "Jaunbērziņu treniņšacensībās konkūrā". 23.jūlijā Balvu pagastā vilki nokoda 34 jērus. 27.jūlijā Balvu novada domes sēdē deputāti akceptēja lēmumprojektu par Viļakas skvērā esošā padomju režīmu slavinošā pieminekļa demontāžu. 29.jūlijā Tilžā aizvadīja pagasta svētkus, sieviešu deju kopu festivālu "Spīganu dejas 2023", kā arī Tilžā divas dienas sacentās 30 šahisti Balvu novada atklātajā šaha turnīrā.

Dižojamies ar balto Abrenes tērpu. Uz XXVII Vispārējiem latviešu Dziesmu un XVII Deju svētkiem devās 40 mūspuses kolektīvi (780 dalībnieki, no kuriem 672 – unikālie).

Augusts

4. un 5.augustā Viļakas 730-gades svētku kulminācija noslēdzās ar pasākumu cikla "Mana sirds Viļakai" dažnedažādām aktivitātēm, tostarp uz Viļakas ezera salas atklāja jauno vides objektu "Baltā sirds". 8.augustā Valsts vides dienests informēja, ka, veicot notekūdeņu attīrīšanas iekārtu (NAI) testēšanu, 2023.gadā 26 NAI Latvijā ilgstoši piesārņo vidi, tostarp "Balvu pansionāts". 11. un 12.augustā nosvinēti Kubulu pagasta svētki. 12.augustā Balvos sumināja vairāk nekā 80 bērnu un jauniešu Zekīšu, Bērniņas un Pilngadības svētkos. 13.augustā Balvu estrādē, zaļumballē, vietējiem uzbruka agresīvi noskaņoti viešinieki. 18.augustā Balvu ezers jau astoto reizi pārtapa par brīvdabas estrādi, kur notika koncerts "Mūzika saulrietam". 23.augustā Balvu Kultūras un atpūtas laukumā ikviens varēja kļūt par Baltijas ceļa simboliskās ķēdes dalībnieku. 24.augustā SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" trešo reizi organizēja Pateicības dienu. 26.augustā Balvu pludmales volejbola laukumos vairāk nekā pussimts sportisti cīnījās nakts volejbola turnīrā "Balvi Open 2023", bet Krišjānos otro gadu pēc kārtas notika muzikantu saiets "Re, kur muzikanti spēlē". 26. un 27.augustā aizvadījām "Mājas kafejnīcu dienas 2023" Balvu novadā.

Ar Dieva svētību! 19.augustā atklāja rekonstruēto Nemateriālās kultūras mantojuma centru "Upīte".

Septembris

1.septembrī, Zinību dienā, Balvu sākumskolā 'labrīt' teica 465 audzēkņi, bet Viļakas Valsts ģimnāzija zaudēja valsts ģimnāzijas statusu. 9.septembrī Žiguros aizvadīja Meža dienu. 2.septembrī Viļakas estrādē nosvinēja Tēva dienu. 14.septembrī Baltinavas kultūras namā atklāja "Grāmatas svētkus Baltinavā". 16.septembrī Nemateriālajā kultūras mantojuma centrā "Upīte" mūziķi, dzejnieki un skatītāji tikās latgaliešu mīlas dzejas un dziesmu festivālā "Upītes Uobeļduorzs". 23.septembrī Balvu Kultūras un atpūtas centrā apbalvošanas pasākumā "Mūsu lepnums" pasniedza Gada balvas kultūrā deviņās nominācijās, bet 29.septembrī godināja 23 pedagogus pasākumā "Gada skolotājs 2023". 24.septembrī balvenietis Gunārs Plavnieks Balvu ezerā noķēra 22 kilogramus smaigu samu. Septembrī mūspuses pastnieki saņēma jaunas automašīnas. 28.septembrī Balvu novada domes sēdē deputāti atbalstīja ieceri noslēgt Sadarbības līgumu ar Ukrainas Republikas Odesas apgabala Baltas pilsētas pašvaldību.

Balvu Valsts ģimnāzijā. 12.septembrī Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs darba vizītē apmeklēja Balvu novadu.

Oktobris

Oktobra sākumā peldēšanas sezonu atklāja "Balvu Roņi". 11.oktobrī Balvu Centrālajā bibliotēkā notika pirmā saruna "Manas dzimtas grāmatas". 13.oktobrī SIA "Balvu Enerģijas" teritorijā dega šķelda simts kvadrātmetru platībā. 14.oktobrī gandrīz simts sportisti cīnījās par medaļām skrējienā un nūjošanā apkārt Balvu ezeram. 15.oktobrī nosvinējām Viļakas evaņģēliski luteriskās baznīcas 95 gadu jubileju, šai pat dienā Viļakas Vissvētās Jēzus Sirds Romas katoļu baznīcā pirmo reizi notika šaha turnīrs. 18.oktobrī Balvos ciemojās Latvijas Basketbola savienības prezidents Raimonds Vējonis ar komandu, lai iepazīstinātu ar "Euro Basket 2025" viziju. 21.oktobrī 45 gadu jubileju nosvinēja Baltinavas etnogrāfiskais ansamblis. Tāpat 21.oktobrī 20 gadu jubileju atzīmēja Medņevas tautas nama sieviešu vokālais ansamblis "Melodija". 27.oktobrī Balvu Kultūras un atpūtas centrā godināja konkursa "Balvu novada Gada balva uzņēmējdarbībā 2022" uzvarētājus. 27.oktobrī Balvu pagastā ugunsgrēka rezultātā gāja bojā cilvēks. 27.oktobrī Baltinavas kultūras namā grupa "Otto" nosvinēja 30 gadu jubileju, bet picērija "Zebra" uz dažām stundām pārvērtās par "Demokrātijas kafejnīcu". 30.oktobra ritā baltinaviešiem Ilzei un Braenam Bartlāniem piedzima trīniši.

Slēdz robežu. 16.oktobrī apturēja Vientuļu un Pededzes robežšķērsošanas vietu darbību.

Decembris

1.decembrī Balvu Kultūras un atpūtas centrā norisinājās ekumeniskais labdarības pasākums "Lūgšanu brokastis". 6.decembrī svētku eglīti laukumā pie Rīgas pils iededza Ušacku ģimene. 8.decembrī Balvu Centrālajā bibliotēkā atklāja Jolantas un Valda Dundeniņu izstādi "Keramika". 9.decembrī Balvu Kultūras un atpūtas centrā senioru deju kopa "Luste" nosvinēja 40 gadu dzimšanas dienu. 11.decembrī Balvos, Skolas ielā, tika atrasts 1968.gada dzimuša vīrieša liķis ar vardarbīgas nāves pazīmēm. 14.decembrī Balvu muižā projekta "Ne tikai grāmatas II" noslēguma pasākumā atklāja jauno konferenču zāli. 15.decembrī Balvu Kultūras un atpūtas centrā Ziemeļlatgales NVO pasākumā "Sprēslica" apbalvoja nevalstiskās organizācijas. Valsts akciju sabiedrība "Latvijas Pasts" pieņēma lēmumu, ka no šī gada 27.decembra pāriet uz pasta pakalpojumu pēc klienta pieprasījuma klienta norādītajā adresē.

Zelta pāri. 2.decembrī Balvu Kultūras un atpūtas centrā godināja divdesmit Zelta pārus, kuriem kopā ir 54 bērni, 100 mazbērni un 9 mazmazbērni.

Realizē projektu

“Kaķīša dzirnavas” atgādina, – dari labu un palīdzi otram

Biedrība “Ritineitis” realizē Sabiedrības Integrācijas fonda atbalstīto projektu “Kultūrorientācijas pasākumi Ukrainas civiliedzīvotāju iekļaušanās veicināšanai Balvu novadā”.

“Reiz vecos laikos, kad tie labie gadi bij’, vienam kaķītim bij’ dzirnavas. Viņas gāja dien’ un nakti: murra, murra, murr...,” tā sākās Kārļa Skalbes skaistā pasaka “Kaķīša dzirnavas”. Rakstniekam Kārlim Skalbem 2024.gadā atzīmēsīm 145 gadus. Viņa radītā pasaka “Kaķīša dzirnavas” ir viens no rakstnieka visu laiku mīlētākajiem darbiem, kas uzsver garīgā spēka lomu pasaules veidošanā, noliedz naidu un vardarbību. Atziņa: mums jāmācās darīt labu un jāpalīdz otram.

Projekta vadītāja Maruta Castrova kopā ar biedrību “Ritineitis” un dažādu nozaru speciālistiem, Balvu teātra pārstāvjiem jau kopš oktobra izrādes tapšanā iesaistīja aktierus, meklēja materiālus kostīmiem, šuvējus, dekoratorus, kostīmu māksliniekus, scenogrāfu, skaņas un gaismas operatoru un citus speciālistus, dalīja lomas mācību izrādei “Kaķīša dzirnavas”, kuras mēģinājumi notika Balvu Kultūras un atpūtas centrā. Mūziku mācību izrādei radīja Dāvis Lāpāns, kustību konsultante ir Līga Moroza-Ušacka, daudz darba pie dažādu apģērbu aksesuāru izveides ir arī Skaidritei Veinai.

Inspektora sievu mācību izrādē tēlo Nijāra Čubārova, kura uz Latviju atbraukusi no Kijivas. “Es tēloju inspektora sievu Piku. Runājamā teksta man nav daudz un vārdus iemācīties nebija grūti, vienīgi esmu mazliet kautrīga, jo teātri spēlēju pirmo reizi. Es apbrīnoju latviešus par viņu teātra mīlestību. Pēc darba vakaros viņi vēl ir ieinteresēti brīvprātīgi doties uz mēģinājumiem vai realizē citus savus hobijus. Tas ir gan izaicinājums, gan atpūta,” uzskata Nijāra.

“Neviens nezina – BŪT vai NEBŪT. Notikt brīnumam vai nožēlot. Pie debesīm zvaigznes, un katrā mīļš atmiņu mirklis kā paties brīnums. Šī gada ceļš jau aiz muguras gaist un daudzi, ko neredzam, vēl priekšā. Nebaidīsimies ielaist laimi, kas uz sliekšņa stāv. Domāsim gaiši, neatkarīgi no ārējiem notikumiem! Ļausim, lai pašā sirds vidūci maza dzirkstelīte kvēlo! Ļausim šai dzirkstelei iedegt uguni! Lai 2024.gadā esam kopā ar Cerību, Ticību un Mīlestību, tad viss būs labi,” gadu mijā vēl Maruta Castrova.

Sabiedrības integrācijas
fonds

Pielaiķo tērpus. Andris Kaļiņins kopā ar Anitu Matuli pielaiķo tērpu malējai Tincei Kaķīša baltajās dzirnavās, kuru tēlo Iveta Supe.

Darbu uztic profesionāļiem. Andris Kaļiņins pastāstīja, ka idejas visbiežāk rodas, lasot un analizējot lugu. “Jā, lugu, nevis pasaku. Šajā gadījumā M.Eglītes dramaturģijā lasot pamanīju, ka apģērbos ir ļoti izteikts krāsu kods. No baltā uz melno un atkal uz balto, un atkal uz melno. Izvēlējos sekot šim melnbaltajam krāsu ceļojumam. Kostīmus veidojām kopā ar Anitu Matuli. Iedvesmojāmies, pētot grāmatu “Jānis Krēsliņš — latviešu tradicionālo kultūras vērtību izziņātājs”, tajā meklējām un skatījāmies 19.gadsimta beigu zīmējumos un fotogrāfijās fiksētos Latvijas iedzīvotājus, kuri attēlos redzami gan ikdienas, gan svētku apģērbos. Vēl būtiska iedvesmas daļa ir darba apģērbi, kurus raksturo daudzas pogas un kabatas – praktiskas detaļas, kas nošķir malēju no princeses, un arī tas palīdzēja mums vizuāli stāstīt šo ceļojuma stāstu. Šuvēja, meistare Anita Matule, nomērija aktierus un tad ķērās pie darba. Tēpi tapa atbilstoši Andra Kaļiņina skicēm, bet, pirms darbu pabeigt, vēl jādomā par uzlabojumiem un detaļām.

Pirms izrādes mēģinājuma. Gada nogalē mācību izrādes “Kaķīša dzirnavas” aktieri, gaidot pārējos kolēģus un Stāmerienas pils vadītāju, pasākumu režisori un šīs izrādes vērtētāju Editi Siļķēnu, atzina, ka kopā būšana izrādes tapšanā bagātina un iekrāso ikdienu.

** Publikācija ir sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Ritineitis”.*

Mirklis mēģinājumā. Melderis – Kaķītis, kurš pazaudēja savas dzirnavas, tēlo Māris Lāpāns. Kad viņš, noguris un noskrandis, ieiet Karaļa pilī, pirmā preti iznāk Karaļa pavāre – Maija Laicāne – un piedāvā nabaga Kaķītim darbu, kurš viņš pavisam drīz dabū atpakaļ savu balto melderu kažoku.

Piedalās visās projekta aktivitātēs. Ukrainas cilvēki, kuri šobrīd dzīvo Balvu novadā, ar prieku piedalījās visās piedāvātajās projekta aktivitātēs. Tas sekmēja viņu integrēšanos vietējā sabiedrībā. Uzlabojās latviešu valodas prasmes, izziņāta Latvijas vēsture, vērtības, notiek darbs pie izrādes tapšanas. Svarīgs bija arī kopā pavadītais laiks, pamazām iekļaujoties mūsu kopienā. Iepazītas kultūras iestādes gan savā novadā, gan citviet Latvijā. Ja būs vēlme, ikvienu arī turpmāk gaidīs korī, deju kolektīvā, sporta pasākumos.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Re, kā!

Atgriežoties pie publicētā

Eglītei izveido piemiņas vietu

Nepieciešama palīdzība Jaungada svinībās un pārējās dienās? Zvani uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112, lai notikuma vietā ierastos Tev nepieciešamais operatīvais dienests!

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Reiz mežā dzima... Lai vienmēr atcerētos savulaik skaisti un kupli zaļojošo eglīti (attēlā kreisajā pusē), Vilis Bukšs blakus nozāģētā kociņa celmam nolīcis akmeni un divpadsmit piparkūku sirsniņas, tādējādi eglītei izveidojot piemiņas vietu. "Šo vietu regulāri apmeklēju, lai apskatītu citus augus, vienlaikus cerot, ka varbūt kādreiz nozāģētās eglītes celms uzstāsies!" jokojoties, bet joprojām ar skumjām stāsta V. Bukšs. Viņš arī piebilst, ka viss pārējais turpina plaukt un zaļot, jo dzīvība jau turpinās! Tikmēr jau pērn, neilgi pēc notikušā, viņš atzina, ka nozāģētā skuju koka vietā diez vai stādīs jaunu eglīti, jo visam ļauj ritēt pēc dabas likumiem. "Kamēr elpoju, tikmēr cenšos saglabāt dabisku vidi," uzvērta V. Bukšs.

Šī gada pašā pirmajā laikraksta "Vaduguns" numurā rakstījām par skumju notikumu Viļakas pusē, ko piedzīvoja mūspusē un visā Latvijā pazīstamais laika zīmju vērotājs VILIS BUKŠS.

"Lai šim cilvēkam pamostas sirdsapziņa..."

"Kurš nogalināja Ziemassvētku eglīti? Otrajos Ziemassvētkos, privātipašumā apciemojot savu eglīti, atradu tikai griezuma vietu... Eglīti auklēju 13 gadus, bet tagad kāds laupītājs, nezina, nelietis ar sniegā atstātām pēdām, to nežēlīgi nogalināja..." pirms gada sociālajos tīklos rakstīja V. Bukšs, kura privātajā mežā viņa paša daudzus gadus loloto eglīti kāds nozāģēja 2022. gada nogalē.

To, ka skaistās eglītes nozāģēšana ir ļoti nepatīkams un emocionāls brīdis, V. Bukšs neslēpa arī sarunā ar laikraksta "Vaduguns" žurnālistu. Viņš pastāstīja, ka pārdzīvojumi bija tik lieli, ka todien, kuplās eglītes vietā ieraugot celmu, nespēja pateikt ne vārda un burtiski apsēdās sniegā. "Pēc eglītes nozāģēšanas negulēju visu nakti... Apkārtne, kur atradās eglīte, ir absolūti dabiska. Tur aug dažādi augi, un ar cilvēka roku to dzīvībai īpaši neiejaucos. Eglīte arī nebija stādīta, bet tā sāka augt pati, kuru zālē atradu pirms 13 gadiem. Koki un kopumā daba – tā ir dzīvība. Tāpēc iedomājos, kā eglīte tika zāģēta, pēc tam vilkta pa sniegu... Droši vien eglīti bija paredzēts novietot un tā atrodas kādās mājās. Kur gan citur... Un droši vien mājās, kur atrodas eglīte, ir ģimene, bērni. Kā cilvēks, kurš nozāģēja šo daudzus gadus loloto

privātipašumā eglīti, skatās bērniem acīs? Vai tā ir dāvana bērniem? Mīļais cilvēks... Nesaprotu, kādēļ tā jārikojas..." ar skumjām sirdi un asarām acīs stāstīja V. Bukšs.

Viņš piebilda, ka, protams, nekādas lielas materiālas vērtības eglītei nebija, bet šajā gadījumā runa jau nav par naudas lietām, bet gan to, lai eglītes zāģētājam gluži vienkārši pamostas sirdsapziņa.

"Lai ar katru gadu vairāk gaišā!"

V. Bukšs uzreiz pēc notikušā ar oficiālu iesniegumu vērsās Valsts policijā. Kopš nepatīkamā atgadījuma pagājis apmēram gads, bet vainīgais diemžēl tā arī nav atrasts. Uz to gan viņš atzina, ka neapņemas, bet, kā jau uzsvēra iepriekš, galvenais mērķis bija aizklauties līdz vainīgā sirdsapziņai. "Valsts policijas darbiniekiem neko nepārmetu, ar kuriem izrunājos un kuri bija notikuma vietā. Vainīgo varbūt vienīgi varēja noskaidrot pa karstām pēdām tieši notikuma naktī, bet nu... Cilvēkam, kurš eglīti nozāģēja, droši vien pietrūkst drosmes, lai atnāktu un godīgi atzītos. Tajā pašā laikā prieks par daudziem līdzcilvēkiem, kuri bija atsaucīgi un pat darija zināmu, ka neilgi pēc notikušā Viļakā redzējuši eglīti, kas līdzīga manējai. Gāju, apskatījos, bet diemžēl tā bija cita eglīte. Tādēļ liels paldies visiem, kuri nepalika vienaldzīgi un bija saprotoši, ka šādi rīkoties nav pieļaujams. Tas vēlreiz apliecina to, ka lielākā daļa cilvēku ir ar gaišām sirdīm un darbiem, kuri dzīvo pēc Dieva likumiem. Cerēsim, ka arī turpmāk – ar katriem Ziemassvētkiem un katru jaunu gadu – cilvēkos būs vēl vairāk gaišā, nevis tumšā!" vēl V. Bukšs.

Informē policija

Svētki pavadīti mierīgi

Balvu novada pašvaldības policija informē, ka Ziemassvētku brīvdienas mūspusē aizvadītas mierīgi. Tuvojas arī Jaunā gada svinības, kad gan Balvu novada pašvaldības policijas darbinieki mūspusē, gan arī Valsts policijas darbinieki visā Latvijā pastiprināti uzraudzīs sabiedrisko kārtību un ceļu satiksmi.

Valsts policija iedzīvotāju ērtībām izveidojusi saziņas kanālu gadījumos, lai uzzinātu vairāk par tās sniegtajiem pakalpojumiem un citiem neskaidriem jautājumiem, kas nav saistīti ar nepieciešamību pēc tūlītējas policijas palīdzības. Šādos gadījumos iedzīvotāji katru darba dienu no pulksten 8 līdz 16.30 aicināti zvanīt uz informatīvo tālruni numuru 67075333!

Kaimiņnovadā

Avārijā zaudē dzīvību

25. decembrī, Pirmajos Ziemassvētkos, traģisks ceļu satiksmes negadījums notika Gulbenes novada Litenes pagastā (ceļā uz Alūksni).

Valsts policija informē, ka pulksten 17.16 vīrietis, vadot automašīnu "Mitsubishi", iebrauca pretējā braukšanas joslā, kā rezultātā sadūrās ar automašīnu "Volkswagen". Diemžēl "Mitsubishi" vadītājs no gūtajām traumām mira notikuma vietā, bet "Volkswagen" pasažiere guva traumas. Tajā pašā dienā traģiska avārija notika arī Kurzemē. Pulksten 18.33 Tukuma novada Smārdes pagastā, uz šosejas Rīga – Ventspils, vīrietis, vadot automašīnu "Nissan X-Trail", ierobežotas redzamības apstākļos uzbrauca gājējam, kurš pārvietojās pa ceļa braucamo daļu. Gājējs no gūtajām traumām mira notikuma vietā.

Informē ugunsdzēsēji

Ziemassvētku vakarā piedeg ēdiens

Ziemassvētku vakarā, 24. decembrī, pulksten 15.49 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) saņēma izsaukumu uz Balvu novada Tilžas pagastu, kur trīsstāvu dzīvojamās mājas otrajā stāvā esošajā dzīvoklī virtuvē uz plīts bija piededzis bez uzraudzības atstāts ēdiens. Ugunsgrēks tika nodzēsts pirms ugunsdzēsēju glābēju ierašanās.

Kas attiecas uz izsaukumiem citviet Latvijā, diemžēl neizpalika arī bez traģiskiem notikumiem. Ziemassvētku brīvdienās Līvānu novadā nodega māja un dzēšanas darbu laikā ugunsdzēsēji glābēji ēkā atrada vienu bojāgājušo. Vēl citos ugunsgrēkos cieta seši, bet izglābti – četri cilvēki. Kopumā aizvadītajās brīvdienās no 22. decembra pulksten 6.30 līdz 27. decembra pulksten 6.30 VUGD Latgales reģionā saņēma 20 izsaukumus: sešus – uz ugunsgrēku dzēšanu, desmit – uz glābšanas darbiem, bet četri izsaukumi bija maldinoši. Savukārt visā Latvijā ugunsdzēsēji glābēji devās uz 234 izsaukumiem: 56 bija uz ugunsgrēku dzēšanu, 124 – uz glābšanas darbiem, bet 54 izsaukumi bija maldinoši.

Lasītājs pamanīja

"Parūpēsimies par saviem īpašumiem!"

Arī šogad ziemā laika apstākļi ir nepastāvīgi, kad salu nomaina atkusnis, kā rezultātā veidojas lāstekas. Iedzīvotāji ievērojuši, ka dažas no tām Balvu pilsētā ir tik lielas, ka, kritot nost, var apdraudēt pat cilvēka dzīvību. "Aicinātu gan privātipašniekus, gan arī valsts un pašvaldību iestādes parūpēties par saviem namiem un privātmājām, lai pilsētas iedzīvotāji un viesi pa ielām var pārvietoties droši un nebaidoties, ka kaut kas var pēkšņi uzkrīst uz galvas. Turklāt šogad decembra vidū Rīgā jau notika traģisks negadījums, kad pensijas gadu vecuma vīrietis nāvējoši traumēja no jumta kritošs ledus gabals. Parūpēsimies par saviem īpašumiem un sargāsim arī sevi paši, tad arī Dievs mūs sargās!" atgādināja kāds balvenietis.

Foto - no personīgā arhīva

Turpinās sniegt pakalpojumus**Jāizmanto iespēja veidot pēc iespējas labāku vietu**

Latvijā īstenotais deinstitucionalizācijas (DI) projekts strauji tuvojas noslēgumam – ar 2023. gada 31. decembri tas beigsies. Taču dzīve turpinās, un jau tagad ir skaidrs – Balvu novada cilvēki, kuriem šo institūciju pakalpojumi ir nepieciešami, tos saņems. Šī gada 31. decembris ir atskaites punkts, lai izvērtētu visu, kas saņemts, apkopotu saņemto pakalpojumu skaitu un arī finansējumu. Tieši ar šādu mērķi gada pēdējā mēnesī dienas aprūpes centra klientus un viņu vecākus uz tikšanās aicināja Benislavas Dienas aprūpes centra vadītāja DAIRA APŠENIECE un Balvu novada Sociālās pārvaldes speciālisti.

Benislavas Dienas aprūpes centrs izveidots Deinstitucionalizācijas (DI) projekta ietvaros un apmeklētājiem atvērts 2021. gada 26. maijā. Šobrīd tajā pieejami divi pakalpojumi – dienas aprūpes centrs pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem un dienas aprūpes centrs bērniem ar funkcionāliem traucējumiem. Šajā dienas aprūpes centrā pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem kopā ir astoņas vietas, no kurām visas aizpildītas. No šiem astoņiem cilvēkiem trīs klientiem nepieciešams arī individuāls aprūpētāju atbalsts. Arī bērniem pieejamas astoņas vietas – no tām šobrīd tiek izmantotas piecas. Jāpiebilst, ka visiem bērniem vajadzīgs aprūpētājs.

Saplānota katra diena

Iepazīstinot klātesošos ar ikdienas darbu, sociālā darbiniece un sociālā rehabilitētāja KRISTIĀNA ZELČA pastāstīja, ka klienti centrā ierodas ap pulksten 9. Rīts sākas ar plānoto aktivitāšu izrunāšanu un pirmo nodarbību, pēc kuras pulksten 12 ir pusdienas. Otrdienās un ceturtdienās notiek kulinārijas nodarbības, kurās dienas aprūpes centra klienti ar sociālo rehabilitētāju pilnveido kulinārijas prasmes, papildina zināšanas galda klāšanā. Ja ir labi laika apstākļi, pēc pusdienām centra iemītnieki dodas pastaigās, un tad jau seko arī kāda radošā aktivitāte. “Protams, dienas plāns ir mainīgs, jo arī mūsu ikdiena ir mainīga – bieži vien tā atkarīga no klientu pašsajūtas un garastāvokļa. Esam izveidojuši labu sadarbību ar Lazdukalna Saietu namu, Eglaines pamatskolu, kur apmeklējām pasākumus, skatāmies filmas. Katram centrā apmeklētājam ir sava klienta lieta, katram izstrādāts sociālās rehabilitācijas plāns ar individuāliem mērķiem un uzdevumiem. Katru dienu veicam atzīmes par apmeklējumiem un to, kādas aktivitātes konkrētajā dienā bijušas, pierakstām visu, kas saistīts ar klientu aprūpi, un mērām temperatūru,” skaidroja Kristiāna.

Ļauj darboties un darīt pašiem

Sava dienaskārtība ir arī pieaugušajiem šīs iestādes klientiem. Sociālā rehabilitētāja DACE PASIKOVA informēja, ka nodarbības centrā organizētas tā, lai attīstītu klientu prasmes. Radošajās aktivitātēs pieaugušie darbojas ar dažādiem dabas materiāliem un izmanto dažādas tehnikas, strādā ar epoksīda sveķiem, filcē, šuj, lej sveces, ir āra aktivitātes. “Svinam gadskārtu svētkus, darbojamies daudz un mēģinām, lai nodarbības būtu pēc iespējas dažādākas, lai sava dienas aprūpes centra apmeklētājus iemācītu jaunās prasmes un iemaņas. Ļaujām daudz pašiem darīt un izmēģināt,” atklāja sociālā rehabilitētāja.

Protams, tiek izmantota jebkura iespēja izbraukt ārpus dienas aprūpes centra sienām. Piemēram, šogad iestādes klienti pabijuši vairākās ekskursijās – uz Stāmerienas pili, Stāmerienas pudeļu dārzu un rančo “Ozolmājas”, apskatījuši Rugāju bibliotēku, muzeju. Viņu pēdējais šī gada izbrauciens saucās “Izzini Balvu novadu”, kura laikā dienas aprūpes centra iemītnieki pabija Balvu Novada muzejā, kultūras un atpūtas centrā, Balvu Centrālajā bibliotēkā. Taču arī tas nav viss. Kā pastāstīja dienas aprūpes centra vadītāja DAIRA APŠENIECE, izveidojusies jauka tradīcija piedalīties Eglaines skolas iekļaujošās izglītības pasākumā “Roku rokā”, vasarā visi apmeklēja dārza svētkus, kur tikās ar citu DI iestāžu klientiem un jauki pavadīja dienu. Par godu Benislavas Dienas aprūpes centra otrajai dzimšanas dienai, šogad tika sarīkota pat tortes cepšanas meistarklase, kuru vadīja izslavētā toršu cepēja Antra Leone. “Ja ir iespēja, piedalāmies visur, kur vien varam – ejam uz izstādēm, koncertiem, kopā ar Eglaines skolas skolēniem bijām uz tikšanās ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Izmantojam iespēju izmēģināt savus spēkus arī konkursos, un jāteic, ka mums ļoti labi veicas. Viens no tādiem bija Latgales Plānošanas reģiona rīkots konkurss “Piedzīvojums sapaņu zemē”, par kuru mums vislielākais prieks, jo Benislavas Dienas aprūpes centra bērnu darbi tiks iekļauti 2024. gada kalendārā. Ivo darbs rotās kalendāra vāku, savukārt Renāra

Foto - A. Kirsanovs

Daudzpusīgi un radoši. Neskatoties uz to, ka nereti pašiem nepieciešama palīdzība, Benislavas dienas aprūpes centra klienti vienmēr gatavi palīdzēt arī citiem. Tā, piemēram, Juris Kupčs visiem zināms kā profesionāls zeķu adītājs, kura zeķes aizceļojušas uz Ukrainu un silda tur karojošo karavīru kājas. Centra vadītāja atzīst, ka teju trīs gadu laikā klienti radījuši ļoti daudz darbu, kurus dienas aprūpes centrs vēlas parādīt sabiedrībai. Tāpēc tiek veidotas izstādes: “Radošos darbus arī ievietojam centra logos, lai cilvēki redz un novērtē viņu veikumu. Prieks, ka sabiedrība izrāda interesi par to, ka darbojamies, līdz ar to esam ieguvuši vairāku iestāžu un ģimeņu atbalstu.”

darbs tiks ievietots kalendārā novembra mēnesī,” atklāja iestādes vadītāja.

Jāturpina ilgtspēja

Fakts, ka teju visas vietas pirms gandrīz trīs gadiem atvērta aprūpes institūcijā ir pilnas, nepārprotami liecina, ka šis pakalpojums ir vajadzīgs. Arī Balvu novada Sociālās pārvaldes vadītāja vietniece sociālajos jautājumos LIGITA ZELČA neslēpa, ka ir gandarīta par centru izveidi ne vien Balvos un Viļākā, bet arī Benislavā. Līdz ar to sasniegts mērķis un pakalpojums pietuvināts pakalpojumu saņēmēju dzīvesvietai. Šī infrastruktūra izveidota Eiropas Savienības finansētā projekta ietvaros, daļu līdzekļu finansējusi Latvijas valsts un arī pašvaldība. “Šī gada 31. decembris ir atskaites punkts projektā. Tas ir atskaites punkts, lai izvērtētu sasniegto, apkopotu saņemto pakalpojumu skaitu un finansējumu. Ja līdz šim pašvaldība saņēma kompensāciju par šo pakalpojumu no Latgales plānošanas reģiona, tad no nākamā gada 1. janvāra tas vairs nenotiks, un faktiski nenotiek jau divus mēnešus. Taču nevienu brīdi nevar izskanēt šaubas par pakalpojuma neturpināšanos, jo projekta nosacījums ir ilgtspēja – piecus gadus pēc infrastruktūras izveidošanas projekta noslēguma pakalpojuma sniegšana jāturpina. Turklāt pašvaldībā neviens brīdi nav ticis spriests par to, turpināt vai nē šo pakalpojumu,” skaidroja L. Zelča.

Uz tikšanās atbraukušās Balvu novada Sociālās pārvaldes speciālistes atzina, ka viņu vēlme ir, lai informācijas sniegšana nenotiek vienā virzienā: “Esam gatavi sadzirdēt visu, ko vēlaties mums pateikt. Ne vienmēr var savas domas paust sarunā, tādēļ sagatavojām anonīmas aptaujas anketas. Esam gatavi izanalizēt jūsu viedokli par pakalpojumu, lai saprastu vajadzības, lai attīstītu mūsu pakalpojumu un uzlabotu tā kvalitāti.” Savukārt pakalpojuma saņēmēji apliecināja, ka ir gandarīti par iespēju mācīties, apgūt jaunās prasmes un pilnveidoties šajā dienas aprūpes centrā. Renāra mamma neslēpa, ka ir ļoti pateicīga, ka Benislavā tās centriņš ir, un vēlēja tam pastāvēt vēl daudzus gadus: “Manam dēlam ļoti patīk nākt uz šejieni un darboties. Viņam patīku arī dejas, un ja vēl būtu zirgi...” Arī Edija tētis Normunds neslēpa, ka dēls uz Benislavu dodas ar patīku un prieku, piebilstot: “Viņš mums tāds ļoti īpašs un izvēlīgs. Ja kaut kur nepatīks, nebrauks un nepiedalīsies. Bet uz šejieni vienmēr dodas ar prieku.”

Uzvilk tās kurpes, ko nēsā šeit...

Sarunas izskaņā Balvu novada Sociālās pārvaldes vadītājas vietniece sociālajos jautājumos Ligita Zelča atgādināja, cik svarīga ir divpusējā komunikācija, jo ir lietas, kas vecākiem šķiet pašsaprotamas, bet, kamēr tās nepārrunā ar personālu vai centra vadītāju, var palikt kaut kas neskaidrs. “Tāpēc ikdienā, vedot savus bērnus uz centru, stāstiet visu, ko gribat izstāstīt par savu mazo vai lielo bērnu. Izstāstiet maksimāli vairāk par to, kā bērns uzvedas konkrētās situācijās, kas rada stresu, kas satrauc un patīk. To pašu saku arī centra darbiniekiem, – parunājiet ar vecākiem par visām labajām un ne tik labajām

Foto - A. Kirsanovs

Jaunā gada apņemšanās – veicināt komunikāciju ar vecākiem. Dienas centra vadītāja Daira Apšeniece atzina, – kad šis DI centrs veidojās, bija grūti, jo neviens nezināja, kā visam jānotiek, toties šobrīd ir iespēja veidot tādu pakalpojumu, kādu paši vēlas: “Tieši tādēļ vērtīgi dzirdēt jūsu viedokļus un ierosinājumus. Mūsu jaunā gada apņemšanās ir veicināt komunikāciju ar vecākiem, lai visi kopā varam veidot pēc iespējas labāku pakalpojumu.”

lietām un situācijām, kas pa dienu atgādījušas. Jo vairāk būs informācijas apmaiņas, jo labāk. Mēs šajā situācijā esam kompanionī un sabiedrotie, lai veidotu pakalpojumu arvien labāku, lai šeit būtu vieta, uz kuru cilvēki gribētu nākt. Mūsu kopīgais uzdevums ir sadarboties un darīt tā, lai pakalpojumam būtu ilgtspēja,” viņa uzsvera.

Saprotams, ka arī centra darbiniekiem tikpat svarīgi saņemt atgriezenisko saiti, ka kaut kas ir sanācis labi vai ne tik labi, lai nākamajā reizē izdarītu savādāk un rezultāts būtu labāks nekā iepriekš. Sociālās pārvaldes vadītājas vietniece atklāja, ka sociālajā darbā strādā jau 23 gadus un zina, ka šo darbu nevar darīt cilvēki, kuriem nav svarīgs otrs cilvēks. “Kolēģiem, kuri šeit strādā, darbs ikdienā nūdien nav vienkāršs, tāpēc gribu teikt paldies par to, ko darāt, par to, ko redzējam šodien. Uzvilkt tās kurpes, ko nēsā šeit... Tas ir svarīgs darbs, un es ar pilnu apņemšanos gribu teikt, ka kolēģi to dara pēc iespējas apzinīgi, izmantojot savas zināšanas un to, kas tajā brīdī pieejams. Bet noteikti vienmēr var labāk. Mēs neviens neesam sasnieguši to augstāko punktu, kad var pateikt – viss, es esmu izdarījis visu. Mums ir tik daudz iespēju veidot vienu labu vietu, kur iedzīvināt visu, ko sagaidām no šī pakalpojuma,” teica L. Zelča.

Savukārt Sociālās pārvaldes sociālā darbiniece Ginta Masa katram no klātesošajiem centra apmeklētājiem un vecākiem paskaidroja, kādus vēl dokumentus nepieciešams iesniegt, lai pakalpojuma saņemšanu varētu turpināt arī nākamajā gadā.

Apsveikumi

Kopā –
55 sniegotas ziemas,
55 plaukstoši pavasari,
55 ziedošas vasaras,
55 ražīgi rudenī –
mīlestībā, sapratnē un cieņā vienam
pret otru aizvadīti roku rokā.

Sveicam mūsu **Zentu un Jāni Andersonus**
skaistajā kopdzīves jubilejā!

Ceļinieku ielas kaimiņi

Lai Tevi silda gaišās domas stari,
Kad dienas drēgnums sirdī skumjas auž,
Lai vienmēr Tev ir saules gaismas gana
Un prieka rozēs sniegi nenolauž.

Sirsniņi sveicam **Antoņinu Dundenieci**
skaistajā dzīves jubilejā! Vēlam saujiņu prieka,
siecīņu laimes un veselu pūriņu veselības.
Agnese, Ēvalds un Andris ar ģimeni

Gadu startam rītdien cits jau laukums,
Citas cerības un ceļus laiks nāks dot,
Dzīvesprieks un mīlestības jaukums
Lai arvien spēj sirdī pārziemot.

Sirsniņi sveicam **Laimoni Duļbinski**
70 gadu jubilejā!

Novēlam lielisku garstāvokli, smaidu sejā un stipru
veselību katrai dzīves dienai!

Natālijas saimīte

Lai gadi iet, tā tam ir jābūt,
Un lai nekad par tiem nav žēl.
Tik jautru prātu, sauli sirdī,
Un daudzus, daudzus gadus vēl.

(I.Miesnieks)

Sirsniņi sveiceni **Laimonim Duļbinskim**
70 gadu jubilejā!

Ar laba vēlējumiem – Ainas un Antras ģimenes

Ar darbu tev ir pilnas rokas,
Ar labiem vārdiem – pilna sirds.
Ik zars no tava dzīves koka
Tik brīnumjaukos ziedos mirdz.

Miļi sveicam **Inesi Dūri** skaistajā dzīves jubilejā!

Zentas, Ināras un Ainas ģimenes

Pateicamies mājas pārvaldniecei
Aijai Mežalei par sapratni,
uzklausišanu, operatīvu rīcību
problēmu risināšanā. Novēlam
Jaunajā gadā viņai un viņas mīļajiem
izturību, spēku, veiksmi un veselību.
Ezera ielas 40.mājas iedzīvotāji

Sirsniņš paldies ģimenes ārstam
Jānim Vancānam, kurš rūpējas par
manu veselību jau daudzus jo
daudzus gadus. Pateicos par
iejutību, sapratni, palīdzību un labo
ārstēšanu. Jaunajā gadā lai stipra
veselība un panākumi visās dzīves
jomās!

Marta Cibule

Sirsniņi pateicamies Tālim
Korlašam par operatīvu palīdzību.
Vēlam viņam un viņa ģimenei labu
veselību! Veiksmi Jaunajā gadā
"Vaduguns" kolektīvam!

Ādolfas Bikaviņa ģimene

Rūpes par veselību

Kāju slazds – podagra

Podagra ir samērā izplatīta un sarežģīta artrīta forma, kas var skart ikvienu. To raksturo pēkšņas, smagas un mokošas sāpju lēkmes, pietūkums, apsārtums un jutīgums skartajā locītavā. Podagra (no grieķu valodas – kāju slazds) var attīstīties arī vairākās locītavās, bet visbiežāk – lielā pirksta locītavā.

"Podagras lēkme var rasties pēkšņi, bieži pamostoties nakts vidū ar sajūtu, ka deg kājas lielais pirksts. Skartā locītava ir karsta, pietūkusi un tik jutīga, ka pat uz tās esošā palaga svars var likties nepanesams," stāsta interniste Veselības centru apvienībā, dienas stacionāra vadītāja INGA ORLEĀNE. Ārste uzsver, ka podagras simptomi var parādīties un izzust, taču ir veidi, kā kontrolēt simptomus un novērst uzliesmojumus.

Simptomi parādās pēkšņi

Podagras pazīmes un simptomi gandrīz vienmēr parādās pēkšņi un lielākoties naktī.

✗ SPĒCĪGAS SĀPES LOCĪTAVĀ. Podagra parasti skar kājas īkšķi, bet tā var skart jebkuru locītavu. Citas biežāk skartās locītavas ir potītes, ceļgali, elkoņi, plaukstas locītava un pirksti. Sāpes, parasti vizīteiktākās, būs pirmajās 4-12 stundās pēc to sākuma.

✗ ILGSTOŠS DISKOMFORTS. Pēc tam, kad pirmās lielās sāpes samazinās, locītavā saglabājas diskomforts, kas ilgt no dažām dienām līdz vairākām nedēļām. Vēlāk simptomi var atgriezties un, visticamāk, turpināsies ilgāk un skars vairākas locītavas.

✗ IEKAISUMS UN APSĀRTUMS. Skartā locītava vai locītavas piepampst, kļūst jutīgas, siltas un sarkanas.

✗ IEROBEŽOTS KUSTĪBU DIAPAZONS. Podagrai progresējot, var būt grūtības normāli pakustināt locītavas.

Kad noteikti vērsties pie ārsta?

Ja rodas pēkšņas, intensīvas sāpes locītavā, sazinieties ar savu ārstu. Inga Orleāne brīdina, ka neārstēta podagra var izraisīt sāpju saasināšanos un, kas vēl jaunāk, palielošus locītavu bojājumus. Nekavējoties meklējiet medicīnisko palīdzību, ja līdztekus sāpēm ir drudzis un locītava ir karsta, ar iekaisuma pazīmēm – tas var liecināt par infekciju.

Podagras cēloņi

Podagra attīstās, kad locītavā uzkrājas urātu kristāli, izraisot iekaisumu un intensīvas sāpes jeb podagras lēkmi. Urātu kristāli var veidoties, ja asinīs ir augsts urīnskābes līmenis. Urīnskābe patiesībā nav nekas svešs mūsu organismam – tas purīnu sadalīšanas procesā ražo urīnskābi. Taču, kad šajās norisēs kaut kas sametas šķērsām, attīstās podagra.

"Purīni atrodami arī dažos pārtikas produktos, tostarp sarkanajā gaļā un dzīvnieku iekšējos orgānos, piemēram, aknās. Ar purīniem bagātas jūras veltes ir anšovi, sardīnes, midijas, ķemmīšgliemenes, foreles un tunzivis. Alkoholiskie

dzērieni, īpaši alus, un dzērieni, kas saldināti ar augļu cukuru (fruktozi), palielina urīnskābes līmeni," stāsta uztura speciāliste Veselības centru apvienībā ANITA BAUMANE. Viņas sacīto papildina ārste, skaidrojot, ka parasti urīnskābe izšķīst asinīs un caur nierēm nonāk urīnā, taču dažreiz vai nu organisms ražo pārāk daudz urīnskābes, vai arī nieres izdala pārāk maz urīnskābes, un tad sākas problēmas. Ja tas notiek, urīnskābe var uzkrāties, veidojot asus, adatai līdzīgus urātu kristālus locītavā vai apkārtējos audos, kas izraisa sāpes, iekaisumu un pietūkumu.

Riska faktori

Lielāka iespēja saslimt ar podagru ir tiem, kuriem organismā ir augsts urīnskābes līmenis. Uzskaitīsim faktoros, kas palielina urīnskābes līmeni organismā!

✗ Diēta

"Ikdiēnā patērējot daudz sarkanās gaļas un vēžveidīgos, kā arī dzerot dzērienus, kas saldināti ar augļu cukuru (fruktozi), palielinās urīnskābes līmenis, kas attiecīgi palielina risku attīstīties podagrai," uzsver Anita Baumann, akcentējot veselīga dzīvesveida nozīmi. Speciāliste piebilst, ka alkohola, īpaši alus, lietošana arī palielina podagras risku. Sākoties vasarīgākiem laikaapstākļiem, grīla sezonai un svinot Jāņus, to ir vērts ņemt vērā.

✗ Liekā ķermeņa masa

Uztura speciāliste norāda, ka cilvēkiem ar lieko svaru organisms ražo vairāk urīnskābes, līdz ar to arī nierēm ir lielāka slodze, to izvadot. "Svarīgi ir ēst regulāri, jo ēdienreīžu ne tikai izlaišana un badošanās paceļ urīnskābes līmeni. Ikdiēnā nepieciešams papildināt ēdienkarti ar garšvielām, šķiedrvielām, piemēram, rudzu maizi, brūnajiem makaroniem, riekstiem, sēklām, piena produktiem un olām, bet pievienot veselīgu devu fizisko aktivitāšu, piemēram, kaut vai pusstundu ilgu enerģisku pastaigu ātrā solī," saka Anita Baumann.

✗ Blakusslimības

"Dažas slimības palielina risku saslimt arī ar podagru," stāsta VCA interniste Inga Orleāne. "Riska faktori ietver neārstētu augstu asinsspiedienu un dažādas hroniskas slimības, piemēram, cukura diabētu, aptaukošanos, metabolisko sindromu, sirds un nieru slimības."

✗ Podagra ģimenes anamnēzē

Ja kādam ģimenē ir bijusi podagra, citiem ģimenes locekļiem ir lielāka iespējama saslimt ar šo slimību. Tādēļ īpaši jāpievērš uzmanību ikdienas ēdienkartei un jāseko līdzi svara izmaiņām.

✗ Vecums un dzimums

Ārste zina stāstīt, ka podagra biežāk skar vīriešus, galvenokārt tāpēc, ka sievietēm parasti ir zemāks urīnskābes līmenis organismā. Tomēr sievietēm pēc menopauzes urīnskābes līmenis paaugstinās. Vīriešiem ir arī lielāka iespēja, ka podagra attīstās agrāk – parasti 30 līdz 50 gadu posmā, savukārt sievietes šī slimība biežāk skar pēc menopauzes.

✗ Nesen veikta operācija vai trauma

Nesen veikta operācija vai trauma dažkārt var izraisīt podagras lēkmi. Dažiem cilvēkiem arī vakcinācija var izraisīt podagras uzliesmojumu.

Daži medikamenti

Ārstes un uztura speciālistes sacīto papildina farmaceite LINDA FEVRAĻEVA, skaidrojot medikamentu ietekmi uz slimības iespējamo attīstību: "Aspirīns mazās devās un daži citi medikamenti, ko lieto hipertensijas kontrolei, tostarp tiazīdu grupas diurētiskie līdzekļi, angiotenzīnu konvertējošā enzīma (AKE) inhibitori un beta blokatori, imūnsupresanti ciklosporīns vai takrolīms, zāles Parkinsona slimības ārstēšanai ar aktīvo vielu levodopu arī var paaugstināt urīnskābes līmeni. Ja turklāt ģimenes anamnēzē ir ar podagru slimojoši tuvas pakāpes radnieki vai arī jau ir bijušas podagras lēkmes, par citu zāļu lietošanu noteikti jākonsultējas ar ārstu vai farmaceitu." Savukārt ārstēšanai galvenokārt izmanto medikamentus, kas samazina urīnskābes līmeni asinīs, kā arī iekaisuma procesus atvieglojošos medikamentus.

✗ Iespējamās komplikācijas

Cilvēkiem, kuri slimo ar podagru, var attīstīties arī smagāki stāvokļi, brīdina Inga Orleāne.

✗ Atkārtota podagra

Dažiem cilvēkiem podagras simptomi var nekad vairs neatkārtoties. Tomēr citi podagru var piedzīvot vairākas reizes gadā. Medikamenti var palīdzēt novērst podagras lēkmes cilvēkiem ar atkārtotu podagru. Ja podagra netiek ārstēta, tā var izraisīt locītavas eroziju un pilnīgu sabrukšanu.

✗ Progresējoša podagra

Neārstēta podagra var izraisīt urātu kristālu nogulšņu veidošanos zem ādas mezgliņos, ko sauc par *tophi urici*. Tie var attīstīties vairākās vietās, piemēram, pirkstos, rokās, pēdās, elkoņos vai Ahileja cīpslās gar potīšu aizmuguri, podagras lēkmes laikā locītavām kļūstot pietūkušām un jutīgām.

✗ Nierakmeņi

Urātu kristāli var uzkrāties urīnceļos, izraisot nierakmeņu veidošanos. Atbilstoša diēta un medikamenti var palīdzēt samazināt nierakmeņu risku.

